

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Zaupnikom SLS.

Povprašajte pri županu kje je volišče za Vašo občino in potem o tem obvestite vse naše volilce. Pazite dobro, kajti v mnogih občinah so volišča drugače razdeljena kakor leta 1920. Ukrenite vse potrebno, da naši volilci ne bodo ostali doma. Vaša skrinjica na Kranjskem je prva, na Štajerskem druga.

Tajništvo SLS.

Kdo je snedel slovensko avtonomijo?

Na volivnem shodu v Št. Vidu nad Ljubljano zadnje nedelo, ki je bil sijajna parada naših bojnih sil v tem naprednem in zavednem predmestju Ljubljane, je bivši predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Janko Brejc med drugim razpravljal tudi o avtonomiji Slovenije po prevratu. Govornik je ob napeti pozornosti in burnem pritrjevanju občinstva temeljito razkrinkal tozadevno slepomišljenje dr. Šusteršiča, kateremu odreka vsako pravico kritiziranja dogodkov, pri katerih bi bil moral sam sodetovati, pa se jim je strahopetno odtegnil z begom v tujino. Dr. Brejc je v tem oziru izvajal sledeče:

NOVO BOJNO GESLO PROTI SLS.

V službi velesrbskega centralizma stoječe stranke in njihova glasila nas ljuto napadajo kot avtonomiste, separatiste, federaliste in sploh kot državni nevarne elemente, misleč, da se bo ljudstvo raditega obrnilo od nas. Zgodilo se je ravno nasprotno. Ljudstvo se v masah zgrinja v našo stranko in čimbolj nas centralisti psujejo in sramote, tembolj raste zaupanje slovenskega naroda v SLS in njene voditelje. Videč vse to, si je zato bivši klerikalni vojvoda, ki koraka danes ramo ob ramo s centralisti, Velesrbi, liberalci starega in novega kova, izmislil novo, originalno vojno ukano in je zatrobil v drug rog, da bi zanesel zmedo in nezaupanje v trdno sklenjene vrste slovenskega avtonomistično mislečega ljudstva. SLS ni avtonomistična, ampak centralistična je bolj kakor sam Pašič — tako grmi z votlo do-

Na Kranjskem je naša skrinjica prva.

nečim basom v svojem, slovensko pisanem, toda velesrbskim interesom služočem trobilu, kajti SLS da je prejšnja deželno avtonomijo razbila in podržavila, radi tega da sedajna njena zahteva po avtonomiji ni resna in odkritosrčna.

„V BELINO OČESA“.

Prav hvaležen sem dr. Šusteršiču, da mi je na ta način dal povod, da javno spregovorim o stvari, o kojoj drugi naši centralisti najrajši molče, to je namreč o ustanovitvi Slovenije ob težkih dneh prevrata ter o takratnem njenem državopravnem značaju. Res da ni še niti celih pet let od tedaj, toda današnji svet tako hitro in površno živi, da so veliki dogodki tistih dni premnogim samo še kakor senca pred očmi, dočim se velika masa naroda njihovega pomena še do danes niti zavedla ni popolnoma. Zato je prav dobro, da si nekoliko spomin osvežimo, potem pa si z bivšim deželnim glavarjem kranjskim glede tega resno pogledamo globoko v belino očesa!

DR. ŠUSTERŠIČ — DEZERTIRA OB NAJHUŠJI URI.

Ko se je avstroogrška fronta na Pijavi zlomila in habsburška zvezda nagnila k zatonu, tedaj je bil deželni glavar na Kranjskem dr. Ivan Šusteršič. Kot tak ni bil morda zastopnik dunajske vlade, ampak zaupnik slovenskega ljudstva je bil, kateremu je bil nad dve desetletji tudi priznani politični voditelj. Kdo je bil tedaj poklican, da v tistem trenutku, ko so dunajski vladi zdrknili vajeti iz rok, avtoritativno seže po njih in vzame vso oblast na Kranjskem v svoje roke? Kdo drugi pač kakor deželni glavar, kot še avtonomne uprave in predstavnik ljudstva samega!

Kaj pa je storil dr. Š., ki ni nerad slišal, če so ga Nemci nazivali za nekronanega vojvoda kranjskega? Zvestoba za zvestobo — tako je učil skozi več kakor dvajset let in ljudstvo mu je verjelo, mu izkazovalo brezpogojno zvestobo od svoje strani, ga kovalo v zvezde in častilo

kakor nikogar drugega. In kaj je storil dr. Šusteršič, ko je prišla ura odlčitve, na katero je narod čakal tisoč in več let? Ali je vrnil ljudstvu zvestobo? Ali mu je ostal ob strani ob uri preskušnje bodisi kot general bodisi kot prostak? Kaj še! Skupaj s tepenimi in preplašenimi avstrijskimi generali je popihal iz dežele, ki je bila njegovim skrbi in njegovemu varstvu izročena. — Vprašam: Kaj bi se bilo zgodilo s Kranjsko, če bi bili tudi drugi voditelji naredili kakor on in bi bili tudi oni nosli svojo kožo in kaso v Švico na varno? Zavladala bi bila najstrašnejša zmeda, vsestranski nered, kojemu bi brezpogojno morala slediti najusodnejša nesreča, kar jih je naš slovenski narod kdaj doživel. Brez vsakršnega vodstva bi se bila javna uprava sama v sebi razsula, ljudskega vodstva bi se bili polastili brezvestni kričači, kakor se v takih slučajih vselej zgodi, razbite mase milijonske avstroogrške armade, ki so se že valile z bojišča proti našim zapadnim mejam, bi se bile kakor hudournik razlile po naših dolinah, potiskane od zdalej od zmagepišanih laških arditov. Prepuščam Vaši domišljiji, da si sami predočite sliko tega kar bi nujno moralo iz tega nastati — ropi, morije, požigi, nasilstva vsake vrste itd.; še tisto blagostanje, kar ga ni bila vojska požrla, bi bila ta poplava odnesla seboj, slovensko zemljo izpreminjajo v puščavo, našo kulturo pa v kadeče se razvaline. Konec pa bi bil brez dvoma italijanska — okupacija celega slovenskega ozemlja, gotovo pa vse Kranjske in mi bi danes zdihovali pod laško fašistovsko vlado kakor nesrečni naši primorski bratje.

KDO JE RESIL SLOVENSKO LJUDSTVO OB PREVRATU.

Takšna bi bila usoda naše zemlje, če bi bili tudi drugi voditelji naroda sledili zgledu junaškega kranjskega glavarja in ljudstvo ob uri nevarnosti prepustili samemu sebi. To so Vam bili stari kranjski glavarji nemškega plemena drugačni možje. Dasi tuje krvi vendar niso ljudstva puščali na cedilu, temveč z mečem v roki so ga branili ob turških vpadih in zani preli-

Na Kranj kem je naša skrinjica prva.

vali tudi svojo kri. Zadnji kranjski deželni glavar pa je strahopetno zbežal in sedaj, ko je nevarnost minila, preliva tinto po potrpežljivem papirju in bljuje žveplo na tiste, ki so prostovoljno, ne da bi jih klicala v to kaka dolžnost, kakor je klicala njega, zasedli in branili od njega zapuščene postojanke ter prav v tistem času, ko je on lovil še zadnje utrinke ugašajočega avstrijskega solnca, na brzo roko osnovali Narodno vlado in s tem domovino rešili nesreče, večje kakor je bil katerikoli hunski ali turški pohod. Še preden se je masa ljudstva prav zavedla, kaj se godi, je Narodna vlada že spravila polmilijsko armado preko slovenske zemlje, brez najmanjše nesreče, skoraj da brez incidenta, za njo pritiskajočo laško vojsko pa blizu demarkačne črte ustavila in daljno zasedbo Kranjske po Italijanih preprečila. In vse to takorekoč brez vojaštva in — brez denarja. Kajti od Šusteršiča zapuščene blagajne so bile tako nabito »polne«, da je morala Narodna vlada že prve dni svojega obstanka operirati z meničnim bančnim kreditom.

In sedaj čez štiri leta, ko je habsburška zvezda za vedno zatonila, prihaja ta žalostni junak zopet na plan in se osmeli na odgovor klicati tiste, ki so bili na njegovo mesto stopili, ko je on puško od sebe vržel in v tujino dezertiral! Ta je pa res predebela celo za dr. Šusteršiča. Vsakdo drugi na njegovem mestu bi previdno molčal in bi bil vesel, če drugi njega ne kličejo na odgovor. In mi smo ga res velikodušno pustili v miru in bi ga še pustili, če bi tako predrzno ne izzival in če bi se sam ne postavljaval predrzno za sodnika nad nas, on, ki ga je 99% naroda že obsodilo, on, ki je izmed vseh javnih delavcev zadnji poklican soditi o dogodkih prevratne in poprevratne dobe na Slovenskem.

Ta mož torej sedaj deklamira, da je SLS deželno avtonomijo kranjsko odpravila, jo državi izročila in centralizirala. Poglejmo torej, kako je s to stvarjo.

MI SMO DALI SLOVENIJI NAJPOPOLNEJŠO AVTONOMIJO.

Razmere ob prevratu so kategorično zahtevale skupno delo vseh slovenskih političnih strank; to je bilo tako samoobsebi umevno, da, kolikor jaz vem, o tem vprašanju sploh nobene načelne debate bilo ni. Zavedajoč se zgodovinske važnosti trenutka in nevarnosti položaja so vse tri takratne stranke vzele solidarno odgovornost nase, čemur je morala kajpak odgovarjati tudi sestava vlade. Ta vlada je po danih razmerah mogla biti samo ena edinstvena za vso zedinjeno Slovenijo, ki je tiste dni meso postala. Prejšnji dvotirni državni sistem cesarskih deželnih vlad in poleg njih obstoječih avtonomnih deželnih odborov je moral pasti že razditega, ker so slovenski deli Koroške, Štajerske in Primorja, kakor hitro so se bili od prejšnje skupnosti z Nemci ozir. Italijani odcepili, ostali brez deželnega

avtonomnega zastopstva. Položaj je bil tak, da smo imeli na eni strani zedinjeno Slovenijo kot politično enoto, ki se je bila tujega jarma in avstrijskih cesarskih vlad otresla, na drugi strani pa samo deželni odbor kranjski, dočim so bile vse ostale pokrajine brez avtonomnih deželnih zastopov. Politični enotnosti Slovenije je morala odgovarjati politična uprava iste; in to je prevzela Narodna vlada. Sedaj je bilo vprašanje, kaj naj se zgodi s posli, ki so jih bili poprej upravljali deželni odbori v Celovcu, Gradcu, Gorici, Trstu, Pulju, kdo naj jih vodi naprej ozir. kdo naj jih prevzame. Mogoči sta bili samo dve poti; ali ustanoviti posebne deželne odbore za slovenske dele Koroške, Štajerske itd. z vso potrebno upravo, ali pa vse te posle izročiti tudi Narodni vladi. Za prvo možnost je manjkalo vseh predpogojev, pa tudi vsake — potrebe. Kajti prejšnja državna uprava v celi Sloveniji je že bila v rokah zastopnikov ljudstva. Na mesto prejšnje cesarske vlade je že bila stopila v vsakem oziru popolnoma avtonomna, samosvoja, od nobene tuje oblasti odvisna ljudska vlada. Nobenega smisla ni torej imelo, poleg te ljudske vlade vzdrževati ali celo na novo ustvarjati še druge ljudske vlade, t. j. deželne odbore. kar bi upravo samo zmešalo in brez potrebe silno podražilo. Zaraditega ni moglo biti ne dvoma ne pomisleka proti temu, da je vse posle javne uprave prevzela Narodna vlada kot zastopnica celega slovenskega naroda. S tem je naš narod postal v resnici sam svoj gospodar in vladar, dobil je samoupravo v najširši meri, ki je sploh mogoča. Prejšnja deželna avtonomija je bila komaj slabotna senca tiste samostojnosti in samouprave, ki je bila last Narodne vlade, prvega ministristva zedinjene, samostojne Slovenije. Kaka nesmisel ali hudobija je tedaj trditi, da smo deželno avtonomijo zapravili, ko je baš nasprotno res, da smo namreč samovlado ljudstva tudi na one grane javne uprave raztegnili, ki so jih poprej od tuje oblasti nastavljeni in od nje odvisni cesarski namestniki in deželni predsedniki upravljali; mi smo prejšnjo skromno deželno avtonomijo do najvišje stopnje izpopolnili tako da smo jo v pravo pravcato lastno državnost povzdignili in s tem najširšo ljudsko samoupravo dosegli, ki je sploh mogoča. Kajti narod, ki ima vso upravo v svojih rokah, ni samo avtonomen, ampak naravnost samostojen je. In to je bila Slovenija ob prevratu po naši zaslugi.

REGENTOVA BESEDA.

In ko smo se potem s Srbijo ujedinili v eno državo, nam je regent svečano obljubil, da bodo naši avtonomni upravni organi, to je torej tedanja Narodna vlada, ostali v moči in da bodo za svoje delovanje odgo-

vorni avtonomnim predstavništvom vse dotlej, da bo ustavotvorna skupščina o bodoči ureditvi države odločila, kar bi se smelo zgoditi samo s kvalificirano večino. Smeli smo pač tej besedi verjeti in misliti, da je vsako nasilje ali prevara izključena.

CENTRALISTI SNEDLI REGENTOVO BESEDO.

Da je prišlo drugače, ni naša krivda, ampak poleg domačih podreptnikov v prvi vrsti krivda tistih srbskih politikov, ki so vladarjevo besedo snedli, prav tistih, katerih milost danes obseva tudi dr. Šusteršiča samega. Ti so imeli kakor sedaj spoznamo, že od kraja nečiste namene z nami. Kajti komaj se je bilo črnilo posušilo na adresi, že so se pričeli več ali manj prikriti poskusi odpravljanja in centraliziranja naših avtonomnih pravic in naprav, pri čemer so slovenske centralistične poturice na vso moč pomagale. Dokler sem bil jaz predsednik deželne vlade, smo te centralistične težnje krepko odbijali, o čemer ne pričajo samo sejni zapisniki deželne vlade, ampak tudi domače in belgrajsko časopisje, ki me je radi moje nepogljivost ljuto napadalo. Kar smo izgubili avtonomnih pravic pred Vidovdansko ustavo, se je zgodilo po zaslugi naših demokratov. Vidovdanska ustava pa, ki je naši avtonomiji in samostojnosti vrat zlomila, imajo poleg demokratov naši samostojni na vesti. Kajti z 12 glasovi večine je bila ta ustava sprejeta in teh 12 glasov so ravno dali 3 demokrati in 9 samostojnih.

To je kratka zgodovina državopravnega razvoja Slovenije od prevrata sem.

In sedaj naj poštena slovenska javnost sama sodi, kako ime zasluži človek, ki preudarno in premišljeno obrekuje, da je SLS centralistična, da ji v resnici ni za avtonomijo, da ji avtonomija služi samo kot volivno geslo. Delo naših zastopnikov govori in njihova parlamentarna taktika priča o iskrenosti te naše prve programne točke. Kajti če bi ne bili resnični avtonomisti, če bi bili avtonomisti samo za čas volitev kakor n. pr. samostojni, potem bi bili lahko ves čas v vladi sedeli, kamor so nas vsak čas tudi vabili. Mi pa smo dosledno odgovarjali, da v centralistični vladi ni mesta za nas, da se vladnih poslov ne moremo udeleževati, dokler ne prodere naša zahteva, da je ustavo treba revidirati v smislu našega avtonomističnega programa, ki ga nismo šele danes iznašli, kakor Šusteršič svojo ljubezen do Srbov, ampak ta svoj avtonomistični program smo že ob volitvah v konstituanto pred javnostjo razgrnili in ga tudi dosledno in možato branili in ne bomo prej odnehali, dokler našemu narodu zopet ne priborimo nazaj tiste svobode in samostojnosti, ki jo je ob prevratu zadobil in za koo so ga pozneje opeharili današnji belgrajski Šusteršičevi — prijatelji.

Pri trgovcu pazi
na znamko in vtisn eno besedilo
GAZELA MILO

Na Štajerskem je naša skrinjica druga.

Centralistična povodenj.

Povodenj se je razlila čez Slovenijo. Papirnata povodenj, ki hoče preplaviti in dne 18. marca za vedno utopiti vse slovenstvo: slovensko kulturo, slovensko gospodarstvo, slovenski jezik, slovensko samostojnost. Pašičeva barka naj edina plava po celi Jugoslaviji. In ko bo docela unčen slovenski duh in hrvatski, tedaj se bo Pašičeva barka odprla in iz nje bodo stopili belgrajski velesrbski mogočnjaki, oderuhi, krvopiji, državni liferanti ter vzeli v last in posest vesoljno Jugoslavijo — njena neizčrpna bogastva, njeno premoženje, njene dohodke, njene delavne moči itd.

Kadar se vodi vojska, ni denarja škoda in ga ne sme biti škoda. Amerikanci so za vojsko izmetali milijone, profitirali so milijarde. Treba je samo zmagati. In še tako draga zmaga nese — če ne narodu, pa oderuhom, krvopijem, mogotcem in to je glavno. Zato Pašič in njegovi velesrbski bratje ne štedijo z milijoni, zakaj profitirati hočejo milijarde na račun slovenskega in hrvatskega ljudstva.

Zato ni nobenega denarja škoda za »Ljudski dnevnik« in »Ljudski tednik«, ki jih dr. Susteršič dan za dnem in teden za tednom cela skladišča pošilja v sleherni vas. To stane sto in sto tisoče. Odkod denar? Ze zadnjič omenjeni radikalni politik je izjavil, da obstoji med dr. Susteršičem in Pašičem pogodba, po kateri se dr. Susteršič obvezuje razbiti najhujšega velesrbskega sovražnika v Sloveniji, t. j. Slovensko ljudsko stranko, zato pa bo Pašič plačal volivno agitacijo. Dr. Susteršič trdi, da to ni res in da mu lista plačujejo ljubljanski prijatelji. Mi le vemo, da dr. Susteršič zna lagati, kar kaže njegova zloglasna brošura, in se je lagal že svojim zaupnikom pred vojsko, o čemer smo že zadnjič govorili. Mi vemo tudi, da je dr. Susteršič svoj čas nenaprosen prejel tudi že od dunajske vlade denar (za »Slovenca«, ki ga pa le-ta ni hotel vzeti). Torej!

Pa če bi bilo tudi res, kar trdi dr. Susteršič, potem je Pašič lahko vesel, da hoče dr. Susteršič za denarjem svojih prijateljev to doseči, kar Pašič hoče: razbiti slovensko fronto na sto koscev, da bo centralizem potem tem tesneje zadrnil moralno zanjko okrog vratu slovenskega kmeta, delavca in obrtnika.

Zato ni škoda denarja, zakaj če Pašič zmaga, se bo izplačalo njemu in — dr. Susteršiču, ki bi rad postal (po vzorcu samostojneža dr. Vošnjaka) sijajno plačan poslanik pri kakšni zunanji državi. (Primerjaj dr. Susteršičevo brošuro stran 50, kjer v pismu na dr. Korošca izrecno izraža to željo), ki mu jo dr. Korošec ni izpolnil).

Dr. Susteršiču moramo priznati, da se z nadčloveško pridnostjo trudi za velesrbsko Pašičevo politiko. Slovensko ljudsko stranko napada, sumniči, sramoti tako, kot je svoj čas znal samo Kmetijski list, danes

pa se edino le še »Domovina« more z njim kosati. »Katoliški« dr. Susteršič ne vidi sokolstva, ki kvari našo mladino, ne vidi brezverskih šol, v katerih svobodomiselni učitelji pohujšujejo naše otroke, ne vidi cele množice časopisov, ki trgajo katoliškim Slovincem vero iz srca, ne vidi, kako so samostojneži in liberalci prodali slovenskega kmeta in delavca in obrtnika belgrajskim krvosevom, ne vidi zagrizeno protiverskih socialistov — on vidi samo SLS, ki edina visoko in odločno brani versko svobodo, versko vzgojo otrok, ki edina se je borila za naše fante-vojake, ki edina je narodni skupščini ob najhujšem sramotanju liberalcev in samostojnežev povdarjala in zopet povdarjala pravice slovenskega ljudstva — on vidi samo SLS, katere načela je sam skozi 25 let branil — danes pa pljuje nanjo in samo nanjo, ker je 1. osebno žaljen, 2. ker Pašič tako hoče. Vedno je bilo tako: Poturica je hujši od Turka. Najhujši in najstrupenejši preganjavec prvih kristjanov je bil cesar Julijan Odpadnik, ki je odpadel od krščanstva. Dr. Susteršič pa hoče še celo katoličan biti.

Globoko vrže človeka lastna nekrodena strast.

Drugi agent, ki opravlja službo za Pašiča, oziroma Pribičeviča, ki je najožji prijatelj Pašičev, je dr. Žerjavova »Domovina«. Vzorec brezverskega in protiljudskega časopisja. Od nekdanj najvnetejši apostol svobodomiselnosti in sokolstva, tudi danes bluje ogenj in žveplo na SLS zato, ker se le-ta neče ukloniti velesrbskemu centralizmu.

»Domovina«, ki prihaja brezplačno med ljudi, plačujejo liberalne banke z denarjem, ki ga jim dajo kmetje zaslužiti s tem, da vlagajo svoj denar v liberalne posojilnice.

Tretji Pašičev agent je »Kmetijski list«, glasilo bivšega ministra Pucelja in sastoje se iz kmetijske stranke. »Kmetijski list« je za centralizem, za katerega so samostojneži tudi glasovali in za katerega se je ponovno izrekel Pucelj sam na shodu na Trati v Poljanski dolini.

Zasluge samostojnežev so dovolj znane. Znani so Puceljevi voli. Nemčija nam je poslala 17.000 volov. Te vole je Pucelj prodal družbi izvozničarjev po 16 K kilogram. Izvozničarji so prodali vole v Švico po 1.60 švicarskih frankov in zaslužili do 600 milijonov kron. Država je bila s tem ob dobre pol milijarde, ki jo morajo na drugi strani kmetje doplačevati. Koliko je Pucelj zraven imel dobička, se ne ve. Kdor pa ve, kako je Pucelj zadnja leta obogatil, in kako so samostojneži povsod odirali kmeta (misli na Gustava Pirca), ta ve, pri čem da je. Pucelj je pa zato seveda tožil vsakega našega človeka, ki se je o tem neprevidno izrazil, ker mu ni nihče ravno takrat v žep gledal.

Samostojneži so varali naše fante-vojake, o katerih so razširjali vesti, da se jim dobro godi. Ko so naši poslanci generala Zebeviča postavili pred zatožno klop, ker je po njegovi nemarnosti 350 naših fantov umrlo in 6000 obolelo, so se samostojneži

umaknili in tako pokazali, da jim za slovenske fante-vojake ni nič.

Ljudski tednik, Ljudski dnevnik, Domovina in Kmetijski list, štirje velesrbski agenti! Slovenci, če vam je še kaj za lastno svobodo, za lastni obstoj, za lastno premoženje in lastno kulturo:

Vrzite te agente iz hiše!

Na vsak „Ljudski dnevnik“ in „Ljudski tednik“ zapiši: Nazaj! Ne sprejemem!

Vsako „Domovino“ in „Kmetijski list“ vrni pismonoši.

Obsojeni samostojneži.

Nobena stranka ne doživlja v tem volivnem boju takih sodnih dnevov kot samostojna. Saj se pa tudi — kar smo že večkrat poučarjali — nobena stranka ni tako sramotno obnašala v narodni skupščini kot samostojna kmetjska. Celotno pri srbskih bratih smo vsi Slovenci ravno radi samostojnežev silno izgubili na ugledu.

Od vseh strani se nam poroča, kakšno ogorčenje vlada na naših shodih ravno proti samostojnežem in kako naravnost porazni so njihovi lastni shodi celo v krajih, kjer so dosedaj imeli precejšnjo zaslobo.

Tako so jo izkupili samostojneži 24. t. m. v Zubini pri St. Vidu na Dolenjskem, kjer se je ta dan vršil sestanek in so samostojneži hoteli porabiti to priliko za svoj shod.

Cel teden so raznašali agitatorji kričeča vabila na javen shod na prostem v Zubini in sicer ob 11. uri, ko je kupčija najbolj živahna in največ ljudstva na sejmišču. Vabili so na ta shod tudi v časopisu in pripravljala sta ga prejšnji dan Rajer in Majcen z zaupnimi sestanki v celi okolici.

Zubina ne pomni še tako velikega sejma. Na tisoče je bilo zbranega ljudstva ob blizu in daleč. Ko sta poslanca Rajer in Majcen videla toliko ljudstva, sta si mislila, da jima bo šla pšenica v klasje. Pa glej čudo! Za zborovanje nista mogla dobiti prostora ne v hiši in ne na prostem. Spravila sta se na tržni prostor sredi vasi in hotela po stari navadi obljubovati in slepiti ubogo ljudstvo. Ko pa ljudstvo opazi, da hočeta govoriti Rajer in Majcen, tega kratkotalo ni dovolilo. Česar niso prepovedale naše oblasti (javne shode po sejmiščih), to je storila množica našega ljudstva. Soglasno je prepovedalo govoriti samostojnežem s klicem: »Dve leti ste nam govorili v Belgradu, govorila so vaša dejanja, dovolj ste nam že povedali!«

Na poziv navzočih, kdo ju je klical, se je oglasil samostojnež Hlade: Kmetje smo ju povabili. Ljudstvo je ogorčeno klicalo: Kje so tisti kmetje?! Zbegani Hlade je mogel naštet le tri kmete. Na ponovni poziv množice, naj se še kdo pokaže, se ni nihče oglasil. To se je ugotovilo pred tisočglavo množico in v pričo treh orožnikov. Medtem jo je pa ves zbežan odkuril v bližnjo gostilno, ne da bi sploh otvoril shod, sklicatelj poslanec Majcen, da potolaži še bolj

Na Kranjskem je naša skrinjica prva.

obupanega »kmeta« živnozdravnika in okrajnega kandidata Rajarja, ki se ljudstvu sploh ni prikazal, ampak je bil ves ta čas »skrit v gostilni. Pa bil je tudi zadnji čas, zakaj razjarjena množica bi napravila dejansko obsodbo slovenskega naroda. Le pomirjevalnim besedam treh orožnikov in dveh duhovnikov se imata zahvaliti, da ni prišlo do tega.

Naš pristaš je nato pozval ljudstvo: »Ker ob 11. uri napovedan javen shod SKS do sedaj še ni bil otvorjen (bilo je pol 2) in ker sta samostojna govornika, potem ko sta poznala, da so minuli časi, ko so se duše našega trpečega ljudstva kupovale tudi po sejmiščih in po samostojnih mešetarijih prodajale brezvestnim liberalnim kapitalistom, aramotno zbežala, vas pozivam, da se mirno razidete. Živela edino prava in za pravice ljudstva neustrašeno se boreča Slovenska ljudska stranka! — Ljudstvo je navdušeno pritrjevalo tej izjavi.

Nato se je ljudstvo mirno razšlo.

Dova Pašičeva zvijača.

Stari lisjak Pašič na vse strani išče potov, kako bi armadi slovenskega ljudstva, ki je zbrano v SLS, prišel za hrbet ter jo 18. marca porazil, zakaj s tem bi se v narodni skupščini rešil najhujšega in najodločnejšega sovražnika velesrbskega centralizma. Zdi se mu, da z dr. Šusteršičem, Zupaničem in samostojneži ne bo dosegel svojih namenov. Zato je prišel sedaj no novo sijajno misel.

Znano je, da je radikalna vlada izjavila, da ne dopusti nobene komunistične misli — pod nobenim še tako nedolžnim imenom.

Drugače se pa zdi, da velja za Slovenijo. V Sloveniji so postavili komunisti v zvezi s socialističnimi levčarji svojo kandidatno listo, ki je bila tudi potrjena.

Pašič si najbrže misli: Glavno je, da se razbije SLS, in če k temu kaj pripomorejo tudi komunisti, dobrodošlo! Seveda bo Pašič vse izvoljene komuniste po zakonu o državni zaščiti pometal iz narodne skupščine. Sedaj pa bodo vendarle storili veliko uslugo g. Pašiču, če čimbolj oslabe enotno fronto slovenskega ljudstva.

Nam se čudno zdi, da komunisti ne spregledajo te zvijače Pašičeve in se dajo največjemu velesrbru izrabljati v boju proti slovenskemu ljudstvu — za plačilo pa bodo po izvolitvi od njega dobili — breo. Nikakor ne trdimo, da je Pašič komuniste najel — za tako prodane duše jih nimamo, toda obžalujemo njihovo kratkovidnost.

Seveda nas tudi ta Pašičev načrt nič ne moti. Ljudstvo je danes po štiriletnem trpljenju tako prepričano o tem, da je treba centralizmu napovedati najhujši boj, in da je edino orožje avtonomija, za katero se bori SLS, da se ne bo pustilo speljati na led. Če kje, se bo gospod Pašič pri Slovenicah temeljito opeknel prste.

Shodi SLS.

Shodi SLS so največičastnejša zunanja manifestacija za avtonomijo. Še nikdar niso biti tako dobro obiskani kot sedaj, še nikdar niso zborovanja tako dobro potekala, kot pred temi volitvami, še nikdar ni ljudstvo tako jasno povedalo, za kaj gre v boj, kakor ravno letos. Na naših shodih so vedno tudi v večjem ali manjšem številu zastopani samostojneži, ki so povsem mirni in navadno pritrjujejo našim govornikom. Tista naravna pamet pač zmaga je v njih: boljše je, če si v svoji hiši gospodar, kot pa zadnji hlapec. Zato bo to pot tudi veliko pristašev drugih strank vošlo SLS, kljub temu, da ne bodo nikdar odpadli od svoje stranke. Zakaj dejstva so pretežka in tudi samostojni želečiči niso tako močni, da bi jih prebavili.

Preteklo nedeljo so se vršili sledeči shodi SLS: V Št. Vidu ad Ljubljano, kjer je dr. Brejc sijajno odgovarjal na obrekovanja dezertarja dr. Šusteršiča. Govoril je tudi kandidat Stanovnik. V Preski je imel shod dr. Brejc. V Notranjih goricah, kjer je vedno paševal samostojni Kušar, je go-

voril Stanovnik. Istotako v Dolskem. V Mengšu in na Homeu sta govorila kandidata Stercin in Smodej. Stercin je imel shod tudi vGozdu nad Kamnikom. V Podbrezjah in Dupljah je govoril kandidat Brodar, v Sorci kandidata prof. Dolenc, v Oršičah Avsenek, v Gorjah kandidata Jan, na Boh. Beli obadva. Na Koroški Beli bivši poslanec dr. Gosar, Gostinčar je govoril v Begunjah pri Cirknici, v Zirih dr. Natlačan, v Št. Petru pri Novem mestu Sušnik in dr. Kulovec, v Šmarjeti Sušnik, v Brusnicah dr. Kulovec in tajnik Munda. Ista dva v Orehoviči, v Radečah pri Zidanem mostu dr. Mohorič.

Na Kranjskem se je vršilo še precej drugih shodov SLS, o katerih pa poročila še niso došla.

Istočasno je SLS na Štajerskem preteklo nedeljo priredila 40 volivnih shodov.

Razgled po svetu.

DOMA.

Volivni boj je v celi državi v najhujšem razmahu. Kar se posebno opaža po celi državi, je velikanska razcepljenost strank, velika množica kandidatnih list v isti stranki. Ta notranji boj med kandidati iste stranke je posebno ljut v radikalni in demokratični stranki. Ta strašna razcepljenost ima svoj vzrok pač v splošni nezadovoljnosti ljudskih množic, ki iščejo novih smernic in z novimi smernicami novih strank. Na drugi strani pa je znamenje velike korupcije, ki se je najbolj ravno uganjala v velikih vladnih strankah — demokratični in radikalni. Zakaj poslanci teh strank so vedno imeli priliko globoko zagrabiti v državno korito in potem se sline cede še mnogim drugim radikalom in demokratom. Dobro pa je, da ima ta volivni red to svetlo stran, da vse take stranke, ki so jih samo za volivno dobo ustvarili razni politični sebičnejši, ne pridejo v poštev. Zato bo razdrapanost v prihodnji narodni skupščini znatno manjša, kot se kaže v volivnih skrinjicah.

Ministrski svet je v zadnjih dneh imenoval upravne sodnike. Za Slovenijo še ni imenovan. Upravno sodišče za Slovenijo bo v Celju.

Najvažnejši dogodek preteklih dni, da se je st. margheritska pogodba med našo državo in Italijo končno vendarle podpisala. V najkrajšem času bodo zato Italijanci izpraznili tretjo cono v Dalmaciji in Sušak. Komisije, ki imajo vse potrebno urediti, so že odšle v Opatijo.

Drugi važni dogodek iz naše notranje politike je obisk avstrijskega ministrskega predsednika dr. Seipla in zunanjega ministra dr. Grünbergerja v Belgradu. Vršila so se razna trgovska in prometna pogajanja, o čemer omenjamo na drugem mestu. Zdi se, da se po teh pogajanjih promet med obema državama znatno oljša, kar bi bilo prav posebno želeči. Naša vlada je tudi sprožila koroško vprašanje. Dr. Seipel je skušal naše ugovore razrešiti, končno se je sklenilo, da se bo obojestransko koro-

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Potrebuješ ti dobrodejno in okrepujoče mazilo?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali želiš najboljše za njegovanje zob, kofe, glave?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetično sredstvo?

Uporabljalj Elza-Fluid!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljše delovanje kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš:

To je najbolje, kar sem edaj poskušal!

Išči Elzafluid v vseh do-ličnih poslovalnicah, vendar paziteva; samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naravnost, stane zavojnico in poštino, če se denar pošlje naprej ali po po-vezju:

3 dvojnate ali	1 specijalna steklenica	24 dinorjev
12 dvojnate "	4 specijalne steklenice	84 "
24 " "	8 specijalnih steklenic	148 "
36 " "	12 " "	208 "

Kot primot: Elza obliž soper kurja očena 3 din. ali 5 din.; Elza-mentolni črniki 4 din.; Elza-ribje olje 30 din.; Elza-veda za usta 18 din.; Elza-kolonska voda 18 din.; Elza-šumski miris na sobo 18 din.; Glycerin 4 din. in 18 din.; Lysoi, Lysoform 18 din.; Kineški čaj 1 din. dalje; originalno Hanikum francosko žganje velika steklenica 18 din.; Elza-mrdečni prašek 7 din.; strup za podkane in miši 7 din. Za primot se zavojnica in poština posebej računa.

Na te cene se računa 5% doplačilo. Pisma je natančno adresirati na: EDGEN V. FELLER, 10. karnar, STUDICA DOMJA, Elzatrq 16, Hrvatsko.

škemu vprašanju posvetila največja pažnja. Škoda, da bo ostalo najbrže vse pri besedah.

DRUGOD.

Češki inančni minister dr. Rašin je po atentatu zadobljenih ranah podlegel. Na njegovo mesto je imenovan inženir Bogdan Bečka, zaupen prijatelj pokojnega dr. Rašina.

Na Češkoslovaškem sklepajo zakon o zaščiti države. Nemci in Mažari se na vse pretege upirajo.

Na Mažarskem so začeli veliko ljubkovanje z italijanskimi fašisti. Ogrski Mussolini — voditelj mažarskega fašizma Fried-

rich je odpotoval v Italijo.

Razmere v Porurju se še niso nič popravile. Francozi vstrajajo, Nemci tudi. Sedaj je Porurje že skoro docela odločeno od Nemčije in francoska vlada je celo prepovedala nemškim ministrom obiskovati Porurje. Uvedena bo celo carina med Porurjem in Nemčijo in poseben denar. Francoski načrti ustvariti iz Porenja samostojno državo, ki bi zabila klin med Francijo in Nemčijo, dobiva vedno jasnejše oblike.

Sklepe lozanske konference glede turškega vprašanja pretresava turška zbornica v Angori. Ne ve se, če jih bodo turški poslanci sprejeli. Vendar je upati, da se bo zadeva za enkrat mirno dokončala.

zveza v Avstrijo. Zadnje dni je nastalo s strani Italije veliko povpraševanje po semenskem fižolu in krompirju. Izvoz teh dveh pridelkov še sicer ne uspeva, a je podoba, da se bo razvil znaten izvoz. Izvoz naših izdelkov preko Jesenic in Maribora v Francijo, ki je bil v početku meseca precej živahen, je ponehal, ker je železniški promet preko Kehta še vedno otežkočen. Istotako je promet preko Švice zaradi snežnih zametov nereden.

g Znižanje izvoznih carin in izvoz koruze. Finančni minister Stojadinović je na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke razložil stanje naših financ in izjavil, da je njih stanje zadovoljivo. Znižanje izvoznih carin se nadaljuje in bo ugodno vplivalo na naš izvoz. Izjavil je, da imamo koruze za izvoz več kot v letu 1921. Tega leta so izvozili 83 tisoč vagonov koruze, kar se bo sedaj zvišalo na 40 tisoč vagonov. — Uvozne carine se zmanjšujejo, kar je dobro znamenje, ki izkazuje, da manj uvozimo od preteklih let. To povoljno vpliva na ustalitev in polagoma popravljane dinarja. Država točno plačuje svoje obveze in noben dobavitelj ne čaka.

g Nov stavbni način. Zagrebški profesor Perošić je dal patentirati nov gradbeni sestav, ki se v kratkem praktično preizkusi v Zagrebu. Perošić je iznašel nov gradbeni material in nov gradbeni način, ki sta cenejša nego vsi doslej znani. Enonadstropna hiša z dvema stanovanjima po tri sobe in s pritliklinami je zgrajena v enem tednu in takoj uporabna za stanovanje, je suha, topla, trajna in solidna. Celokupni gradbeni stroški znašajo 80.000 kron. — Lesa ni treba skoro nič, tudi stavbnih odrov ni treba. Država in zagrebška občina sta dali prof. Perošću na razpolago sredstva in stavbišča, da svoj izum praktično preizkusi. Ako se obnese, bo stanovanjske stiske kmalu konec.

RAZNO.

g Sporazum med Avstrija in Jugoslavijo. Pretekli teden se je mudil v Beogradu predsednik avstrijske republike dr. Seipel s svojim spremstvom, kjer so med drugim razpravljali tudi o gospodarskih vprašanjih, zadevajajočih obe državi. Pri tej priliki so sklenili več sporazumov ali konvencij.

Prva konvencija govori o ukinjenju sekvestrov nad imetjem avstrijskih državljanov v Jugoslaviji in nad imetjem jugoslovanskih državljanov v Avstriji. V tej konvenciji se eni in drugi državljani pooblašajo, da smejo svoje premoženje in vrednostne papirje prenesti v svojo državo, ne da bi bilo treba plačati takso ali carino. — Glede obveznic predvojnih dolgov, ki so last naših državljanov, a se nahajajo na ozemlju Avstrije in katere je Avstrija hotela žigosati, čeprav so bile prijavljene naši državi, je došlo do sporazuma, da se te obveznice, ki dosega višino 680 milijonov predvojnih kron, morejo prenesti v našo državo in žigosati z našim žigom.

Druga konvencija ureja vprašanje dolgov, zasebnopravnega značaja, ki se glase v predvojnih avstrijskih kronah. Sklenjeno je, da se vsi dolgovi izplačajo na način, da se za vsakih 100 avstrijskih predvojnih kron plača 32 jugoslovanskih kron. Isto velja za prirastek vsote. Izvzeti pa so iz tega določila slučajji lombardnih poslov, ki so bili sklenjeni na avstrijske vojne dolgove. Ker so tedaj te vrste dolgov ne smatrajo za predvojne, se izplača za vsakih 100 starih avstr. kron 100 novih avstr. kron. Ker pa se ta konvencija zelo tiče zasebnopravnih interesov državljanov, je naša vlada izjavila, da je ne more kratkoma sproteti, marveč mora prej poprašati za mnenje interesentov ter jo predložiti parlamentu v potrjenje. Iz-

Gospodarski obzornik.

DENAR.

g Pozor pred ponarejenimi 1000 lirskimi bankovci. V Celju je bil zaplenjen ponarejen tisočlirski bankovec, valed česar obstoja upravičena sumnja, da jih je še več v prometu.

g Belgrajske banke povišale obrestno mero. Iz Beograda poročajo, da so belgrajske banke zaradi pomanjkanja denarja bile prisiljene znatno zvišati obrestno mero kreditom, ki jih dajejo.

g Papirnatega denarja je bilo v prometu v naši državi v sredi meseca februarja za 5267 milijonov, 200 tisoč Din.

CENE.

g Žitni trg. Na naših žitnih trgih se položaj pretekli teden ni izpremenil. Cene so v glavnem ostale neizpremenjene. Promet je bil slab, izvoza ni bilo skoro nobenega.

Zagreb, dne 23. februarja. Postavno baška, oziroma vojvodinska postaja stanejo: Pšenica 450 do 455, koruza rumena začasno suha 225 do 260, umetno sušena 300 do 305, rž 350 do 355, ječmen za pivovarne 350 do 370, za krmo 312.50 do 315, oves 290 do 295, fižol beli 400 do 405, moka »0« 690 do 700, »2« 665 do 675, »6« 640 do 650, za krmo 225 do 230, otrobi drobni 190 do 200, debeli 200 do 210.

Novi Sad, dne 24. februarja. Pšenica baška 450, ječmen 315, oves 290, koruza 267.50, fižol beli baški 412.50, moka »0« baška 650, »2« 625, »6« 587, moka sremska »0« 650, pekmez srbijanski 590.

Maribor. Pšenica 450 do 500 Din, rž 400 dinarjev, ječmen 400 Din, oves 350 Din, nova koruza 400 Din, beli fižol 400 do 500 Din, krompir 150 do 175 Din, moka št. 0 750 Din, moka za krmo 625 Din, otrobi 275 Din, seno 225 Din, slama 175 Din.

Čakovec. Pšenica 475 do 487.50, rž 400 do 412.50, ječmen 365 do 375, oves 387.50 do 348.75, nova koruza 292.50 do 300, umetno sušena koruza 343.75 do 345, beli fižol 437.50, pisani fižol 437.50, moka št. 0 730, otrobi 220.

Nova Gradiska. Pšenica 425 do 450, rž 325, ječmen 300, nova koruza 250 do 275, pisani fižol 450, krompir 150, moka št. 0 700, otrobi 200, seno 150 do 175.

Djakovo. Pšenica 412.50, rž 300, ječmen 250, oves 250, nova koruza 200, krompir 100, moka št. 0 725, otrobi 220.

Brod na Savi. Pšenica 475, ječmen 360 do 365, oves 310 do 315, nova koruza 275 do 285, stara koruza 325 do 335, beli fižol 410 do 415, pisani fižol 410 do 415, moka št. 0 710 do 715, moka za krmo 625, otrobi 225.

Vukovar. Pšenica 425, ječmen 300, oves 290, nova koruza 250, beli fižol 400, pisani fižol 380, moka št. 0 725, otrobi 200.

Mitrovica. Pšenica 440 do 450, rž 350 do 365, ječmen 325 do 340, oves 270 do 285, koruza 235 do 240, fižol 360 do 380, moka št. 0 650, moka št. 2 625, moka št. 5 560, moka št. 7 450, otrobi 170.

Ilok. Pšenica 425, ječmen 275, oves 250, koruza 200, fižol 350, moka št. 0 650, moka št. 2 625, moka št. 6 575, otrobi 200.

Subotica. Pšenica 450, rž 360, ječmen 305, oves 290, nova koruza 225.

Sabae. Pšenica 320 do 400, koruza 205 do 250, ječmen 210 do 240, oves 220 do 240. Ponudba slaba, ker kmetije radi slabih potov svojih pridelkov ne prinašajo na trg.

Na ameriških tržiščih se cene žitu, vlasti pšenici, narasle, ker Evropa zelo povprašuje po blagu in tedaj mnogo kupuje. Ni izključno, da povzroča vedno večje povpraševanje po žitu sedanje stanje posevkov. V Zedinjenih državah se namreč razvoj ozimnih setev presoja precej slabo. Istotako javljajo iz Argentine, da je koruzna rastlina nekoliko zaostala. Huda zima v Kanadi je v tem oziru brez pomena, ker prideluje dežela izključno le jaro žito. Cene naraščajo tudi na zapadnih evropskih trgih, kjer je povprašanje precejšnje, toda promet ne zavzema ravno velikega obsega. Omeniti je, da je na holandskem trgu narasla cena pšenici tekom starih tednov za cel holandski goldinar (je okoli 40 dinarjev). Podoba je, da bodo na svetovnih trgih cene nadalje naraščale.

ŽIVINA.

g Živinski sejm v Zagrebu. Obisk sejma je bil številen. Cene so narasle. Močno je bilo povpraševanje po kmečkih konjih, katere so nakupovali laški kupci. Cene za kilogram žive teže v kronah. Voli I. vrste 44.5 do 47, II. vrste 40 do 44, III. vrste 30 do 35, mlada živina 34 do 40, krave I. vrste 30 do 34, II. vrste 23 do 27, svinje I. vrste 102 do 110, II. vrste 94 do 100, III. vrste 90 do 93, teleta 58 do 63, II. vrste 50 do 58, III. vrste 28 do 32. Seno se je tržilo po 700 do 900, detelja po 900 do 1050, slama po 500 za 100 kg.

g Prihodnji živinski in kramarski sejm v Celju se vrši v soboto, dne 10. marca.

PROMET.

g Trasiranje železniških prog. Finančni odbor je odobril kredit v znesku 1 milijona dinarjev na breme 7 odstotnega državnega investicijskega posojila za trasiranje železniških prog Kočetje—Stari trg—Vrbovsko in Crnomelj—zveza s to progo ter progo št. Janč—Sevnica. Kakor znano, ima finančni odbor protiradikalno večino. To je treba poudariti, da se vsled gostobesednosti radikalnih agitatorjev gospod. minister Zupančič ne bo zamenjal s — finančnim odborom.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz iz Slovenije. Izvoz lesa iz slovenskega dela naše države se vrši stalno v velikih množinah. Preko Jesenic gredo dnevno številni vagoni rezanega in tesanega lesa v Italijo. Drv za kurjavo gre nekaj v Švico. Izvoz zaklane živine, ki je nekaj časa miroval je ponovno oživel. Zaklana živina se izvažna največ v Italijo. Istotako gre precej mleka iz Slovenije in sicer ga izvažna ljubljanska Gospodarska

Naš denar v naše hranilnice!

govorila si je 15 dnevni rok za posvetovanje z interesi. Isto je storila avstrijska vlada. Naša vlada si je izgovorila 15 dnevni rok osobito radi nastopa ljubljanskih gospodarskih krogov, ki so v tem vprašanju interesirani z milijoni. Ti odločno odklanjajo tako rešitev, razun, če se za 100 a. K. plača 24 j. K. Na ta način so ljubljanski gospodarski krogi odvrgli od sebe vsako odgovornost. Še dan bo vlada 15 dnevni rok porabila, da se z gospodarskimi krogi posvetuje.

Tretja konvencija obravnava vprašanje tujih podjetij v Bosni in Hercegovini. V tej konvenciji je obsežno tudi vprašanje poslaniške palače na Dunaju ter tudi vprašanje 16 milijonov papirnatih mark, ki so shranjene v avstrijskih bankah. V teh vseh vprašanjih je bil dosežen popoln sporazum. Avstrija odstopa dunajsko poslaniško palačo naši državi proti plačilu 10 milijonov Din. Kar pa se tiče 16 milijonov mark, je naša vlada popustila ter prepuстила lastništvo Avstriji. Četrta konvencija rešuje vprašanje obvez tistih akcijskih družb, katerih last se nahaja v Jugoslaviji, a njihov upravni sedež v Avstriji. Sem spada tudi Trboveljska premogokopna družba. Sklenjeno je, da se imajo sedeži teh akcijskih družb v teku 6 mesecev prenesti v našo državo.

g Gospodarske vajence sprejme državna kmetijska šola na Grmu za dobo od 1. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmetijski sinovi, v prvi vrsti oni, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Zato dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje ter majhno nagrado v denarju. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1923. Pri sprejemu v šolo imajo vajenci prednost pred drugimi prostilci in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, na prosta mesta. Lastnoročno na celo polo pisane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim spričevalom ter spričevalom o uravnosti, je poslati do 10. marca 1923 ravnateljstvu drž. kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

g Kmetijska tečaja. Na kmetijski šoli na Grmu sta se vršila pred kratkim dva trodnevna tečaja za kmetovalce in sicer sadjarski tečaj in tečaj za pridelovanje in umno uporabo krme.

Za oba tečaja je vladalo živahno zanimanje in je bil zlasti drug tečaj vkljub hudi zimi prav dobro obiskan. Posebno častno je bila na tečaju zastopana ljubljanska okolica in Gorenjska sploh, pa tudi Notranjska, dočim je bilo iz Dolenjske le malo udeležnikov, iz novomeškega in krškega glavarstva po eden, iz Belokrajine pa ni bilo nobenega. Kakor je zanimanje za kmetijski pouk od strani Gorenjcev vse hvale

vreden, tako je žalostno, da se zanj Dolenjci tako malo brigajo, dasi imajo za obiskovanje strokovnih tečajev na grmski šoli najboljšo priliko. Kdor ne napreduje s časom, ta mora gospodarsko propasti! To naj bi si zapomnili vsi mlačeži. Sploh bi bilo pri nas potrebno več gospodarskega in izobraževalnega in manj političnega delovanja, več zadrug in gospodarskih društev in manj volilnih škrinjic! Udeleženci so bili v tečajem vsestransko zadovoljni in so izražali željo po drugih podobnih tečajih, zlasti so želeli živinorejski in živinorazavski tečaj. Po možnosti se bo tej želji ustreglo, če ne to, pa sigurno prihodnjo zimo.

g Finančni minister o gospodarskih zadevah. Dne 21. februarja je sprejel finančni minister častnike in jim povedal sledeče: Ker je klavniška industrija izjavila, da zaradi velike izvozne tarife ne more izvažati, so je finančno ministarstvo odločilo, da se zmanjša izvozna tarifa za zaklane svinje; finančno-ekonomski komite ministrov je določil postavko 350 Din za kg zaklane svinje. Na ta način bo omogočen izvoz tudi seljakom samim in bo preprečeno, da bi klavniška industrija sama imela ves izvoz. — Ker je izvoz hrastovih pragov pri postavki 33.30 odstotkov nemogoč, je bilo sklenjeno, da dajo izvozniki vsak četrti prag državi v naravi kot izvozno carino, kar znaša postavko 25 odstotkov. — Število krajev za prodajo živine, dolžene na račun vojne odškodnine, so bo pomnožilo tako, da se bo moglo s prodajo okoristiti čim največ krajev države. — Glede ameriškega posejila naši državi je rekel finančni minister: kar se tiče Bleerovega posejila, je bil kupon za 1. maj že plačan naprej in odposlan Bleerovi skupini. Kupon znaša 600.000 dolarjev. Bleerovo posejilo je v Ameriki strašno padlo; dočim je znašal emisijski tečaj 95, znaša sedaj samo 58 odstotkov. Padec je povzročilo predvsem razširjenje vesti o razveljavitvi pogodbe, ki pa so bile popolnoma izmišljene. Prvi obrok je Bleerova skupina že plačala, za drugi obrok v znesku 10 milijonov dolarjev pa ji je dovoljen odlog do 1. maja.

g Zborevanje vinogradnikov se je vršilo dne 17. februarja v Zagrebu, na katerem je bilo zastopanih 17 zastopnikov vinogradniških organizacij. Na tem zborovanju so zahtevali: Odpravo carin na vino in znižanje železniških tarif, uroditev in razširitev državnih sadnih in trtnih nasadov, da morejo dobiti vsi po znižani ceni trto in sadno drevje; organizacijo združenih klet; nov vinski zakon; odpravo carin na uvoženo žveplo in modro galico; ustanovitev vinskih skladišč za naša vina v Avstriji, Češkoslovaškem in Poljskem; Ustanovitev stalne poskuševalnice v Zagrebu, ki bi bila obenem tudi stalni posredovalec med kupci in prodajalci, oziroma informacijski urad za vse večje vinske trdte v tu- in tujemstvu.

g Zbiranje podatkov o pomladnih setvah. V ministertvu za kmetijstvo in vodo v Beogradu se vršijo priprave za zbiranje podatkov o površini zemlje, ki so posejane s pomladnimi posevki. Onim krajem, kjer zemlja doslej ni bila dobro obdelana, se namerava dati materijelno pomoč, da bodo poljedelci mogli prirrediti zemljo za kulturo.

g Trgovska pogajanja z Italijo. V smislu rapsalske pogodbe se bodo v najkrajšem času začela z Italijo pogajanja za trgovinsko pogodbo. Naša komisija je že imenovana in odputuje v najkrajšem času v Rim.

g »Narodni Gospodarc«, glasilo »Združeno zveze« v Ljubljani št. 2 je pravkar izšla. Ima sledečo vsebino: J. B.: Tako se ne dela. B. I.: Avtonomija v združeništvu. Zvišajmo deleže pri zadrugah z omejeno zavezo. Hrvatsko združeništvu. Neprijazna finančna oblast. Medsebojne terjatve med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo. Vprašanja in odgovori. Združeništvu. Člani Združene zveze dobe list brezplačno. Za nečlane je cena lista 25 Din na leto, za člano Zvezniški zadrug 20 Din na leto. List se naroča pri Združeni zvezi v Ljubljani.

g 600 lesenih hiš je naročilo ministarstvo za socialno politiko na račun vojne odškodnine v Nem-

Tedenske novice.

VOLILNI SHOD

Slovenske Ljudske stranke bo v nedelje dne 4. III. ob treh popoldne v Ljudskem domu v Radovljici. Govorila bosta kandidata Jožef Gostinčar in Jakob Jan. Vsi somišljenik' iz Radovljice in okolice pridite gotovo!

d Naše sodnije. Kmetijski list je v eni zadnjih številčk zavpil na ves glas: »Slovenec« obsojen pred sodnijo zavoljo obrekovanja. Glejte, kako laže. — Res, »Slovenec« je bil obsojen. In zakaj? Ne-koč je prinesel od 26 ljubljanskih vseučiliških profesorjev podpisano izjavo, da je samostojnež dr. Vošnjak vedoma govoril neresnico, ko je v narodni skupščini očital svojima tovarisema profesorjema dr. Iv. Prijatelj in dr. Kidriču avstrijskanstvo. »Slovenec« zagovornik dr. Natlačen je nastopil resnice, vsi vseučiliški profesorji so pričali, da so dr. Vošnjakovo izjavo razumeli kot očitek avstrijskanstva, isto je pričal prof. Dolenc, ki je v zbornici sam slišal dr. Vošnjakove besede — a kljub temu je sodnija »Slovenca« obsodila.

d Dolge vrste skrinjice bodo stale 18. marca na voliščih. Treba l. — razun SLS, ki ima na Kranjskem prvo skrinjico, na Štajerskem pa drugo — dobro šteti, da ne bo zmot. Na K. injskem bo sedem skrinjic in sicer: 1. Slovenska ljudska stranka, 2. Samostojna kmetiska stranka, 3. Narodna ljudska stranka (dr. Šusteršičeva), 4. Narodno-socialistična stranka, 5. Jugoslovarska demokratska stranka (dr. Zerjavova), 6. Narodno-radikalna stranka (velesrbska), 7. Socialistična stranka Jugoslavije.

d Izgubljeno delo. Ljubljansko sodišče ni potrdilo Novačanove kandidatne liste za Kranjsko, ker ni bila pravilno izpolnjena, za popravo pa ni bilo več časa. Tako se je ubogi Novačan zastonj trudil s svojim Republikancem.

d Razveljavljena Radičeva lista. Iz istega vzroka kot Novačanova lista je bila razveljavljena tudi Radičeva kandidatna lista za Kranjsko. Zato Radičeve skrinjice ne bo.

d Mož-beseda dr. Šusteršič. »Le v političnem strankarsko življenju ne grem pod nobenim pogojem več«. To je zapisal dr. Šusteršič v pismu na dr. Korošca 16. dec. 1918, ko ga je prosil, naj mu preskrbi kako poslaniško mesto v katerikoli tuji državi. (Glej dr. Šusteršičevo brošuro, stran 51.) Tako je takrat pisal, ker mu je tako kazalo, danes ravno nasprotno dela, ker mu drugače kaže. In na besede takih »mož« naj zida slovensko ljudstvo?

d Moje napake. Pod tem naslovom naševa dr. Šusteršič v svoji zloglasni brošuri napake, o katerih pravi, da jih je imel, in v brošuri imenuje hude zmotte. Takole pravi: »Mislil sem, da je v političnem življenju glavna stvar delo

Na Štajerskem je naša skrinjica druga.

za ljudski blagor. Huda zmeta. Delo ni nič, videz vse.« »Bil sem preiskren in predosleden. Svojega mišljenja nikem nikdar prikrival... Hinavščino in plovčarstvo sem zaničeval... Bila je moja napaka.« — Iz Ljudskega dnevnika je nazvidno, da je dr. Šusteršič te svoje »zmetote« in »napake« danes že popolnoma popravil.

d Nenasitni centralizem. Centralna vlada je lani izdala neko naredbo, ki pravi, da mora vsak vinogradnik tekom 10 dni po trgatvi svoj pridelek naznaniti finanči. Marsikdo pa v tako kratkem času ne dobi prilike, da bi naznanil, ali pa se ne domisli. Potem ga doleti kazen in sicer 105 dinarjev. V okolju krškega okraja nas je letos takih okrog 9000. — Plačali bomo vsak 105 dinarjev. Računite, za koliko lepih kron se bodo belčiči v belgrajski vasi pomnožili samo na ta način! Vrhu tega pa je morala vsaka stranka sedaj priti osebno na zagovor, ki je obstal v tem, da so nam izročili položnice, da plačamo. — To se pravi ljudi šikanirati. — Volivci, le volite še centraliste, da bomo imeli priliko še take prijetnosti okužati in pa, da se bomo znebili lažje denarja, ki ga imamo »preveč!« (Vinogradniki imajo priliko po dr. Šusteršičevem receptu centralizem preizkušati).

d Državno žrebčarno na Selu pri Ljubljani — požrl centralizem. Na Selu pri Ljubljani je obstajala žrebčarna za vzdrževanje izbranih in dobrih plemenskih žrebcev in je bila velikega pomena za slovensko konjerejo. Sedaj je pa tudi za to panogo slovenskega kmetijstva zmanjkalo denarja — naš denar gre ves v Belgrad, nazaj ga pa ni. In tako se je morala žrebčarna zapreti, žrebce pa so iz usmiljenja vzeli vneti konjerejci v rejo. Isto usodo deli žrebetišče na Brdu pri Kranju, ki ga je ustanovil poverjenik za kmetijstvo g. Jan in v katerem so se vzgajali dobri domači žrebci in bi se s tem veliko denarja prihranilo, ker ne bi bilo treba kupovati dragih žrebcev v tujini. Žrebeta na Brdu so sedaj deloma odprodali, deloma oddali v rejo.

d Poslanec Brodar je pretečeni teden interveniral v Belgradu v železniškem ministrstvu radi dobave vagonov za hitri prevoz krme (slame in sena) v Slovenijo, katere zelo občutno primanjkuje. Brodar je tudi interveniral v ministrstvu za šume in rude radi podaljšanja lova predoseljske občine od strani pokrajinske vlade.

d Občinska Uprava kot priloga »Domoljubca« — januarja in februarja ni mogla iziti. Izhajati pa prične meseca marca. Zamujeno nadomestimo in izide do konca leta vseh 12 števil z bogato vsebino, za katero se bomo posebno potrudili. — Uredništvo.

d Varstveno ozemlje vojnih municijskih skladišč. Ministrstvo vojne in mornarice je odredilo, da je v bližini vojnih municijskih skladišč v razdalji do 730 metrov vsaka nova zgradba zabranjena, v razdalji od 730—1000 metrov pa dopustna le pod pogojem, ako so skladišča od vseh strani obdana z nasipom in se lastniki zgradb zavežejo, da ne bodo v slučaju ognja ali eks-

plozijo v skladiščih zahtevali od vojnih oblastev nikake odškodnine za povzročeno škodo.

d Koliko se je popilo vina l. 1922. v občini Ježica pri Ljubljani? Z Ježice nam pišejo: Ježenska občina ni ravno velika, kar se tiče števila prebivalstva; ob zadnjem ljudskem štetju so našli 2.166 prebivalcev. Sestoji iz 7 vasi, ki imajo za svoje — no pa tudi za drugih — telesne potrebe 16 gostilen; potem takem pride na vsakih 136 prebivalcev ena gostilna. Lansko leto — to je 1922 let po Krist. rojstvu — so potočili gostilničarji ježenske občine 1.451.115 hl zatrosarinenega vina; povprečno pride tedaj na vsakega prebivalca 67 l na leto. Takoj tukaj pa je treba poudariti, da odpade najmanj $\frac{1}{2}$ te količine na razne tuje, posebno še na Ljubljance, katerim so ravno ježenski kraji najprikljubnejše izletišče v vseh letnih časih. — Največ vina se je potočilo meseca decembra, ki je imel izredno krasne dneve, kakor nalašč pripravne za krajše sprehode; v tem mesecu se ga je iztočilo 222.93 hl. Najmanj pa se ga je potočilo meseca januarja, v začetku katerega je zapadel precej visok sneg, na kar je bil hud mraz; kljub temu se ga je vedno iztočilo 39.65 hl. V splošnem izkazujejo meseci z lepimi dnevi visoke številke, meseci s slabim vremenom pa nizke številke. — Ako računamo povprečno ceno enega litra vina 45.— K, dobimo ogromni znesek 6.530.017 K 50 v; za toliko se je tedaj izpilo v ježenski občini vina l. 1922. Kaj vse bi se zamoglo s tem zneskom dobrega storiti, si lahko vsak sam misli. Popilo se je tudi mnogo piva zlasti v poletnih vročih mesecih. H koncu samo to še, da je znašala obč. doklada na drž. trošarino v l. 1922. samo 25 %; letos se je povišala na 65 %, kar pa je še vedno odločno premalo. Naj se poviša ta prostovoljni davek na najvišje mero, t. j. 300 %, opuste pa naj se ali pa vsaj znižajo doklade na zemljiški in obrtni davek.

d Za zidavo katoliške cerkve v Belgradu je podaril papež Pij XI. 240.000 Din.

d Pametna naredba — pa ne pri nas. Bolgarski naučni minister je prepovedal učenkam vseh srednjih šol obisk plesnih vaj, večernih zabav, učenje prenapetih modernih plesov kakor tudi striženje las.

d Darilo za god ali Veliko noč. Jako primerni za te prilike so razni letniki »Odmeva iz Afrike« in »Zamorčeka« ter jih onim priporočamo, ki komu želijo napraviti veselje. Prvi, za odrasle, stane vezan 9 Din. Drugi, za otroke in mladino, vezan 7 Din. Vsaki knjigi je priloženo že lepo

tiskano voščilo. Komur ti dve lepi knjigi podarimo, mu gotovo napravimo veselje; imata lepo poučno in zabavno vsebino s slikami. S širjenjem in branjem »Odmeva« in »Zamorčeka« se pa širi tudi velika misijonska ideja, katere naj bi prevečala v današnjih dneh vse sloje. Torej v vsakem oziru lepo in obenem koristno darilo. Tudi v naših šolskih in ljudskih knjižnicah naj zgoraj omenjeni knjigi najdeta svoje mesto. Naročata se pri Klaverjevi družbi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 3. Denar je treba poslati naprej.

d Tisoč in ena noč v Belgradu. Pod tem naslovom se je vršila v Belgradu razkošna pustna prireditve, na katero je znašala vstopnina po 1000 Din za osebo. Priprave so tale 150.000 Din, a šampanjca se je popilo za 70.000 Din. Koliko so stale obleke, kočije in drugi stroški, naj si vsak sam izračuna. Tako se zabavajo belgrajski verižniki na — naš račun.

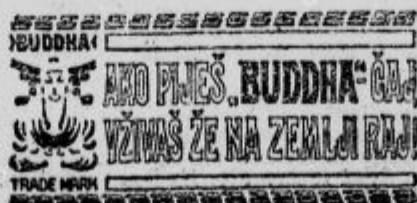
d V Škofji Loki bo v nedeljo, 4. marca v »Društvenemu domu« shod SLS. Pridite v obilnem številu!

d Velika nesreča. O nesreči, ki smo jo omenjali že zadnjič, se iz Muljave na Dolenskem še poročajo: Hišo našega gospoda župana Josip Kutnarja je preteklo soboto dne 17. t. m. zadela velika nesreča. Ta dan zvečer je prinesel domači sin — za cestne namene — iz okrajne smodnišnice zalogo v Dragi pri Višnji gori 7 kg smodnika in 2 kg dinamita. To blago je položil na kraj mize, kjer je domača hči likala perilo. Vi hiši je bilo ta čas 5 domačih oseb in en mladenič, ki je imel dobiti neko župansko spričevalo in sicer je gospodar ležal na postelji, druga oseba je bila na peči, dočim so ostali sedeli na klopi. Vsled nepaznosti in neprevidnosti je padla iskra na smodnik. Ta in dinamit se vžgela, s strašno eksplozijo in pokom — čul se je v sosedno vas — se razruši strop, dvigne strošni stol, napravijo se velike razpoke v zidovje, pokvari in razmeče vse pohištvo ter rani vse v hiši se nahajajoče osebe. Tri bolnike so prepeljali v bolnišnico, tri osebe se zdravijo pri sosednih hišah. Dobili so več ali manj nevarne rane po obrazu, rokah in po životu.

d Ogenj je vpepelil v nedeljo 18. 2. obeni ponoči kozolec posestnika Antona Svoltšča in hišo Franc Erbežnika v Dr.-gl. Ogenj je zanetila zlobna roka in so storilec že na sledu.

d Merjasec usmrtil deklico. 13 letna deklica iz Centibo pri Dolnji Lendavi je gnala merjasca proti domu. Da bi hitreje stopal, ga je priganjala s palico. Žival pa se jo razjarjena zakadila proti deklici in jo tako oklala, da je na mestu izkrvavela.

d Izgubljena ura. V nedeljo dne 25. t. m. je neka gospa v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani pri enajsti maši izgubila zlato uro. Najditelj naj jo odda predstojništvu cerkve sv. Jožefa.

IZ PREZNICE.

Tudi pri nas se je začelo volivno gibanje. Vse se pripravljajo tudi mi ne spimo. Predpust je bil v marsikaterem oziru preveč razveseljiv. Vršile so

se veselica na veselico. Koliko dobrega bi se bilo lahko naredilo mesto takega pijančevanja! Tako je prejšnji teden neki posestnik iz Vrbo vsled preobilje zavitega alkohola stolkel vso opravilo doma in naredil do 10.000 K škode. Take stvari se gode, če ljudstvo preveč zavija alkoholne pijače. Za demokrate so sliši, da agitira neki dr. Starčević, ki je doma v okolici Lesca. Pa pri nas ne bo kruha za demokrate kakor tudi ne za samostojneže, čeravno Gregor Zerjav zelo pisarijo pisma in ponujajo Domovino. Naša fara se zaveda, da je za njo mesto le v SLS.

IZ OSTROGA, FARA SENTJERNEJSKA.

V Domoljubcu smo brali dopis iz St. Jerneja z zaupnem skizanku samostojnih kmetijacev, ki se je vršil 31. januarja. Seveda našega ateta ni smelo manjkati. Se celo sta velko besedoc so imeli: »Za Ostrožane jaz garantiram, vsi bodo s menoj, le Svalj ga nekaj spila.« Mi pa pravimo, da ga tudi še kdo drugi »spila«, ne samo Svalj. Strojinar ata pa nam ne garantirajo, da so samostojni v dveh in pol letih vsaj kaj malo tistega, kar so preje obljubovali, storili za kmete, pač pa garantirajo, da so jo zavzeli pošteno, kar pa sami najbolje čutimo brez vsake garancije. Dekaz, koliko jih je za atom Strojinarom bo pa 18. marca. Par možakov v vasi je še politično slepih — starih liberalcev — mi jim pa pravimo: Kdor do sedaj ni spregledal, temu ni pomoči. — Prva skrinjica, ta bo prejela naše kroglice! — Vaščani.

STOPIČE.

Lepo uspelo zborovanje SLS smo imeli zadnje nedeljo. Poročila sta govornika iz Novega mesta o volitvah, državnem gospodarstvu itd. Zborovalci smo se razšli s trdnim sklepom, da nasprotniki ne smejo dobiti 18. marca nobenega glasa.

V GORENJEM LOGATCU

se vrši propaganda za volitve z vso ljutostjo. Liberalna žlahta je vsa iz sebe, vedno, da se bodo vršile volitve tajne in vsled tega popuste mnogi žlahti na cedilo, ker se ne bo treba bati liberalnega terorizma. Opravičenih volivcev imamo 240. Do danes je veljal Gorenji Logatec še kot motna liberalna trdnjava. Vsled centralizma so je ta trdnjava skrhalo in velika večina občanarjev voli Korosecovo listo. Ljudstvo je prišlo do spoznanja, da edina rešiteljica slovenskega naroda, slovenskega jezika in pomočnica vseh stanov je le Slovenska ljudska stranka. Zato tudi ni potrebna od naše strani nikakoj agitacije, potrebna pa je od žlahte, da bo vjela vsaj kak glas za skrahirano liberalno »strancko«.

IZ LOGATCA.

Kakor se sliši po logatskem sodnem okraju, so namerava baje notar Tavres izseliti. Ako ta vesi odgovarja resnici, negarantiramo. V slučaju izselitve smo vsekakor ravnovedni, kam jo odkuri. Nam gre za naše pristaje, da oddajo svoja pisarniška dela našim notarjem — pristajem v Ljubljani. Nam je tudi vseeno, ako ostane še nadalje notar Tavres v Logatcu ali ne, ker on je zaupnik liberalne stranke in načelnik logatske liberalne krajevne organizacije (obstoja iz njega in žlahte) in kot tak lovi po cestah priče, če kdo od nasprotnikov udriha po liberalni falirani stranki.

PODZEMELJE.

Volivni shod, ki sta ga imela prečeno nedeljo poslance g. Nemančič in g. župnik Bajc, je vspjel nad vse pričakovanje lepa. Prostori cerkvene hiše so bili premajhni, tako, da je moralo stati veliko poslušalcev na prostem. Govornika sta poročala o delovanju Jugoslovanskega kluba in pa o škodljivi politiki prejšnje vlade, katero so podpirale tudi stranke, ki so dobile pri zadnjih volitvah tudi slovenske glasove. Ljudje so pri svojih žepih čutili, da so jih stranke, ki se jim pred volitvami obljubljale nebesa, grdo varale. Zlasti »kmetz Pucelj in pa »republikanec Kristan sta moško snedla svojo besedo. Volivci so ogorčeno obo osobodili in sklenili, da bodo 18. marca kot en mož dali glasove Slovenski ljudski stranki, ki edina neustrasno brani kmetstvo in delavske koristi.

IZ RAKE.

Sokolska vzgoja pri nas se že pridno čuti, ker tuk. sokole vodi in učil Golob. Ni čuda, če so to taki tiči, ker od Goloba ni pričakovati boljše vzgoje, ko se on sam prav rad pretepa po gostilnah, da ga mora celo birt ven vreči. V produstu so imeli njegovi

sokolčki v neki tuk. gostilni veselleo, na kateri so se med seboj stiepli in streljali iz samokresov tako, da so še slučajno navzoči orožniki morali pobegniti pred to podivjano četo. Med temi jo je neki sokol pošeno sku-pil, dobil je strel v desno roko in sedaj išče zdravniške pomoči v brežiški bolnici. Res, lepi tiči so, da nas jih Bog varuj! Ker se sliši, da Golobu trda prede za njegov obstoj na Raki, so še s pomočjo sokola obdržali na veji, katero pa sam žaga. Labira naraščaj, da bi imel večje število in boljše zaslonbo na višjih mestih, obljubuje jim obleko, vendar nima uspeha, ker je zelo osovražen še celo pri lastnih pristajih. Starši, pazite na svojo mladino, ako hočete, da se kaj izobražijo vaši otroci, dajte jih v orlovsko društvo, ki je šele pred kratkim ustanovljeno in že visoko nadkrljuje vročekrvne sokole — pretepače. Sokolske vrste se trgajo, vedno jih je manj, najbolj Golobu vdani sokoli ga že zapuščajo, ker vidijo, da po njegovi krivdi bo prišlo v kratkem do razpada. Zato odstopajo, ker nočejo čakati te sramote. Fantje. Račani! Včasih smo rekli le, pamet je boljša ko žamet.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

V nedeljo, 18. t. m. se je vršilo v društvenem domu na pobudo g. Kralja važno zborovanje radi naprave električne centrale ob izlivu potoka Gameljšičca v Savo. Za zborovanje je vladalo veliko zanimanje, toda večina navzočih je bila mnenja, da ne kaže napraviti drage naprave ob nesigurni, ob suši skoro popolnoma suhi Gameljšičci, pač pa naj bi se mislilo na izrabo vodne sile Save. Ing. Turšek je zborovalcem predložil ogromne stroške, ki bi jih zahtevala gradnja električne centrale na Savi. Omenil je, da toliko stroškov ne premore niti Ljubljana, kaj šele Jezica in Črnuče. Po informacijah g. inženerja bi Gameljšičca dajala tudi v najhujši suši dovolj vode za proizvajanje 45—50HP, kar bi zadostovalo za 2500 instaliranih žarnic. Ko so se nekateri zedinili za Gameljšičco, se je sestavil pripravljalni odbor z g. Kraljem na čelu, ki ima izvesti vse priprave in načrte ter preštudirati rentabilnieto projektirane naprave. Želimo in upamo, da se bo pripravljalni odbor lotil z vso vneto dela in nas kmalu rešil petrolejskih leščerbo.

DRAGATUŠ.

Volivno gibanje pri nas je zelo živahno kakor ob času »mobilizacije«. Da nismo analfabeti, tudi lahko rečemo, saj veliko čitamo. Dobrega časopisja kakor »Domoljub« je veliko in drugi naši listi nam tudi ne manjkajo. Ker pa za nasprotno časopise ne maramo, nam jih pa visoki gospodje iz Ljubljane kar brezplačno pošiljajo. Brezverske liberalne »Domovine« pride redno okrog 100 izvodov, še celo šolski otroci jo dobijo. Izvrstno g. učitelj! Vsaj vemo kdo in kaj ste. Toda motite se, če mislite, da hoste z »Domovino« kaj dosegli. Svoje somišljenike lahko na prste seštejete. — Drugi vsiljivec je pa »Napreje«, tudi brezverski list, poln samih fraz in obljub, resnega pa nič. G. Mušič, župan Tančič gore, tudi vaš trud je zastoj. Z Vašo »republiko« tudi ne bo nič, ker Vaši »višjije« imajo pregledobne žepce. Kaj pa so storili dobrega in koristnega za nas kmete Vaši poslanci v Belgradski Republiko so takoj v začetku prodali ter šli po svojem kšeftu. Pa brez zamere g. župan. O »Republikancu« se pa ne izplača veliko govoriti, kajti kdor hote volitvi poslance ali minister, si ustanovi stranko, da z njo lovi glasove. Ko pa pride do skoritasa je pa ponižen sluga »centralizma«. Tak človek pač ne bo imel sreče pri nas, ker noben vsiljivec ni dosti vreden, tudi dr. Novačan ni nič boljši. — Kako mihi naše zavedno ljudstvo so pa pokazali naši shodi v Dragatušu in na Belčem vrhu. Ljudstvo se zaveda ter se glasno izjavlja za Slov. ljudsko stranko. 18. marca bo pokazal, kakšni da smo. Ne pretiravamo, ako že danes računamo lahko, da bo imela prva skrinjica Slov. ljudske stranke 200 kroglice v Dragatušu. Možeje in fantje volivci, Vam pa ključno: Na delo! Pojasnujte ljudem sedanjí režim centralizma. V avtonomiji je naša rešitev. Kdor je proti avtonomiji je proti Vam.

Z RAKE.

Ker je v zadnjem dopisu iz Sentjerneja omenjen neki Mlakar z Rake kot agitator za JDS je potrebno, da tega človeka nekoliko opisemo in sicer radi tega, ker se bo gotovo še večkrat pojavil v tukajšnji okolici. Tukaj na Raki ga itak dobro poznamo, kdo da je in s kom imamo opraviti. Pri zadnjih občinskih volitvah je s polno paro agitiral za naše samostojneže, ki so mu bili dali dobro plačilo, še več pa obljubili. Mlakar pa se ni zadovoljil s samo obljubo, temveč je tudi zahteval obljubljeni s mu plačilo od samostojnih mogetcev. Nastopil je s tožbo proti županu Stribarju, za katerega je projišel čez drn in strn: seveda stvar pri sodnji so tako uredili, da je Mlakar propadel. No, in sedaj se mu je ponudila prilika, da se vsaj deloma maščuje nad samostojneži. Govori se, da bo dobil od JDS 4000 kron za agitacijo in da bo pridobil za njeno zadržano stranko čim več glasov. — Možeje volivci! Ali se bo dal kateri izmed nas nafarbat temu človeku? Možeje, spoznajmo že enkrat svoje »prijatelje«, ki nam dele same »dobrote«, seveda samo pred volitvami, kakor so to delali naši samostojneži. Tako, kakor so pri nas delali samostojneži ob času občinskih volitev, menda niso povsod. Tu so volivce lovili in jih po sidaneh napajali, podkupovali s cigareti in itd., vse na račun SKS. Vodja tega je bil vecni agitator Mlakar. Zdaj vsak predobro ve, kam so nas privedli samostojneži. — Torej volivci! 18. marca dajte slovo vsem krosesom in izdajalcem, ki za judeževе groše izdajajo vas in kar vam je najdražje ter dajte svoje glasove SLS, ki je edina resna braniteljica naših koristi.

METLIKA.

Dne 25. t. m. so sklicali pri nas samostojni javen shod na trgu pred mestno hišo. Cel teden se na vse mogoče načine vabili in prosili. Ljudstvo je ubogalo in prišlo na shod vsaj 1000 po številu. Ko je videl g. Makar, kandidat SKS za Belokrajino, to velikansko množico, je od veselja skakal. Njegovo očetovsko srce je drhtelo radozi in ponosa. Trdno je bil avertjen, da so vsi ti njegovi pristaji, njegovi volivci. V tej nadi prevzame tudi sam predsedniško mesto, in da besedo nekemu mlademu fantku iz Ljubljane. Fantek pravi, da je zato prišel na shod, da bo belokranjske kmete politično izsolal. Začne se murranje! Takoj nato prične udrihati čez duhovnike in SLS. Zborovalci začeno velikansko vpitje in čuje se samo: »Živijo SLS, dol fantkom! Mladi fantek so ustraši svojih učencev, prebledi in umolkne. — Ojunači se kandidat SKS Makar in prične svoj deviški govor z istimi besedami kakor fantek, tako da ne moremo konstatirati, kdo je govor pisal ali fantek ali Makar. Skoraj gotovo pa zadnji, ker je vpletel v vse ime dr. Korosec. V tem trenutku pa se oglasi tisočera množica in ni drugega čuti kot: »Živijo dr. Korosec, živijo SLS, dol Makar, dol Samostojna. Makar gleda, otožen je njegov obraz. Verjeti ne more, da njega, belokranjskega magnata, belokranjski kmet, obrtnik in mešan nič več ne spoštuje in upošteva. Od jeze se tresne in da duška tej jezi v znani vlaški kletvi: »Jebem vam vrag oca, majko i vašega Bogaz. S tem je zanečil med poslušaleci tak ogor, da bi požgal njega in fantka, ako ga ne bi čuvala 5 meterska višina mestnega balkona. Makar sprevidi, da tudi kletev nič več ne izda, postane krotak kot tepen lovski kuček, ter zabrenka na drugo strano. Ne da bi kdo zahteval, prične hvaliti kandidata SLS g. Nemančiča in svetuje zborovalcem, da naj 18. marca volijo svojega rojaka Nemančiča. Vsi kot en mož zavpijejo: Živijo Nemančič in sveto obljubijo Makarju, da ga bočejo 18. marca ubogati in vsi brez izjeme voliti g. Nemančiča. Makar, poiri na duši in telesu zlezo skozi okno v davčni urad. Ljudstvo se razide z živijo klici na SLS in Nemančič in samostojnega teatra, ki je trajal 25 minut, je bilo konec. Vsa čast belokranjskemu ljudstvu, ki je spoznalo vse prevare in goljufije SKS, katero Belokranjec imenujemo: »Smrt slovenskega kmetca, in se zbralo pod zastavo edine resne in poštene SLS. 18. marca bo celi Sloveniji jasno dokazal, da v Belokrajini nimajo ničesar več iskati agenti raznih strank, ki so prodale slovenski narod za judeževе groše: jasno bo pa 18. marca tudi dokazal, da zaupajo Belokranjci svojo usodo edinole poštenemu in vernemu kmetu Nemančiču.

IZ BELE KRAJINE.

iz vseh krajev Slovenije prinaša »Domoljub« poročila, zato sem se tudi jaz ojuščil in hočem, da svedo malo po svetu, kaj se vse godi v zapušteni Beli krajini. Najprej povem, da se mnogo Belokranjcev jako veseli »Domoljubca, ki je pa vse-

blini eden najboljših časnikov za slovenskega kmeta. — Pri nas je sedaj vse drugače, kot je bilo leta 1920. Sedaj pri nas ni več ljudi, ki bi se dali zapeljati s cukerkom, podplati, s galico in s plesnivo samostojno koruzo. Tudi ne verjamejo več v edravo vojaštva, v razdelitev Bukovlja, v agrarno reformo, v zavarovanje na starost in v druge obljube. Namesto cukra vsiljujejo sedaj časopise. Pa čujte, razni ministri, čujte razni sekcijski feji, čujte razni zaslužni mošje, to pot ne bomo mogli plažati časopisov, kot smo plažali cukerek, plesnivo koruzo in galico s razdeljenim Bukovljem, Čujte, kako leze Bela krajina v dolgove. V neki župniji na Belokranjskem je začela dne 16. Julija 1922 delovati hranilnica in posojilnica in sicer nanovo. Proti nji se ej silno agitralo. Dali so ji ime: »Mrtvorojeno dete.« Kljub temu je ravno ta Hranilnica in posojilnica izdala 20.750 Din posejila, to je 83.000 kron enajstim raznim strankam. Statistika raznih posejil na Belokranjskem dobro kaže, v kakšno blagostanje nas je pripeljala centralistična vlada in ustava.

IZ ŠT. VIDA NAD LJUBLJANO.

Podružnica okrajne Kmetijske zveze v Št. Vidu nad Ljubljano skleneje svoj redni letni občni zbor na dan 4. marca ob 8. uri popoldne v cerkveni dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika I. občnega zbora. 2. Poročilo načelstva o delovanju podružnice v preteklem letu. 3. Predavanje g. Borce o nabavnih in prodajnih združenjih. 4. Predavanje g. Krištofa o živinorejskih združenjih. 5. Volitev: a) načelnika, b) odbora, c) dveh pregledovalcev računov. 6. Sklepanje o ustanovitvi nabavne in prodajne zadrage. 7. Slučajnosti.

IZ RAKE.

Čimbolj se bližamo volitvam, tem več zabave in smeha imamo. Dne 4. februarja je prišel k nam g. Ribnikar iz Ljubljane, lovit kroglice za Zorjavo. Opravi seveda ni nič, pač pa je vivil domišljivega županac Junkarja, da bo kandidiral na demokratski listi za krški okraj. Ker se mu ni uredila njegova dolgoletna želja, da bi bil res pravi župan, je postal sedaj tembolj ponosen, ker je upal, da bo poslanec. Pa glej ga spaka, mož ima smolo. Nekdo je poročal demokratski stranki v Ljubljano, da je bil s Junkarjem Ribnikar grdo potegnjen, zato so ga 12. februarja zbrisali s kandidatne liste in sedaj bo mesto njega kandidiral neki Polavič iz Kostanjevice, toda Junkar ostane vseeno večni poslanec, samo Belgrada ne bo videl in mu je najbolj hudo biti poslanec brez dnevnice. Sedaj si bo poslanec Junkar lahko segel v roke čuvarju samostojne volivne škatle, ker je tega poslanec Rajar ravno tako potegnul kot se demokratski Junkarja, misleč, da bo polna škatla kroglic, če bo ta najnovejši samostojnež sedel s škrinjico. Pa tudi to ne bo vleklo, četudi je graščak, ker danes ljudje nemarajo več takih gospodov. Ze predsednik tukajšnjih samostojnežev mu je kar v obraz povedal, da ne bo dobil več kot tri kroglice in ta še gotovo dobro pozna svoje tiče. Ze se hudo kesa, ker se je dal speljati na led; doslej po prevratu ni bil pri nobeni stranki. Če ga ne bi zmetil Rajar že prej ujel, bi lahko danes igral vlogo poslanca Junkarja. Kakor smo zvedeli, bi ga radi demokratski vzeli na svojo listo, pa je žal že prej podpisal pri samostojnih, da bo čval na dan volitv prazno škrinjico.

**Najboljša in najsigurnjša
prilika za šteden el**

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za franciškansko cerkvijo)
obrestale hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.
Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1921 je imela nad 100 milijonov kron hranilnih vlog in nad 1.100.000 — kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipotek in v tekočem računu.

IZ KOČEVSKEGA OKRAJA.

Naš politični okraj šteje 42.000 prebivalcev. V vsej tej množici ni mogel zloglasni Susteršič udinjati hlapce belgrajske velebrske gospode dobiti priganjaca, ki bi mu zganjal ljudi k njegovi skrinjici. Iskal je po ribniškem in velikolaškem okraju, a ni ga dobil izdajalca v naših vrstah. Končno se mu je posrečilo udinjati Franceca Bartola iz Hoste pri Sedrašlet. To je tisti Bartol, ki ga je svojčas naš okraj za deželnega poslanca imel, ki pa za seboj s svojim delovanjem ni zapustil drugih sledov nego onih, da je pozneje, ko ga ni okraj več maral za poslanca, postal po milosti Susteršiča takozvani deželni kmetijski veščak. Zadnje čase pa je lesni trgovec v Ljubljani. Sedaj hodi po okraju in kot kandidat Susteršičeve sorte po vaseh slopi ljudi velebrbom udinjano stranko. Porabiš hoče razne kupčijske zveze za svoj in Susteršičev politični profit. Mi vemo, da je Bartol priganjal Susteršiča, ta pa hlapce belgrajske velebrske gospode. Zato kandidatura Bartola mora nam izzvati nasmeš — »France, ko bi bil v Ljubljani ostal — — — c. Namestnik njegov je pa pet dni Ljubljani Vekoslav Pele, mož, ki je povzročil našemu združništvu že ogromno škodo. Bil je svojčas zadržani revizor, sedaj je pa tudi trgovec. Torej oba trgovca in oba iz Ljubljane! Ni ga bilo izdajalca v okraju najti. Čast okraju! Zato pa glejmo možje in fantje, da tudi niti ene kroglice ne bo v našem okraju za hlapčevsko Susteršičevo pogubonosno in protislovensko politiko!

IZ MIRNE PEČI.

Dne 18. t. m. se je vršil shod Samostojne kmetijske stranke. Na shodu sta bila Majcen in Kolenc. Imeli so ga tako na tihem, da ni bilo ne duha ne sluha o njem; ko smo pozneje zvedeli, jih je bilo na shodu en cel ducat. Bili so v neki kamri, ko se shod zapustili, so šli vsak na svoj dom; so šli poparjeni, kakor od pogreba. Gotovo jim ni nič dobrega povedal.

STRANJE PRI KAMNIKU.

Nekaj veselega iz našega kota. Dobili smo štiri nove bronaste zvonove in sicer dva za tarno cerkev, dva za podružnico sv. Lenarta za Kalom. Pripeljali so jih iz Ljubljane 21. februarja na treh močno okrašenih vozeh. Sprejeli smo jih s največjim veseljem. Fantje so postavili mlajce, dekleta so napletle vence. Prvi jih je pozdravil čast. gosp. župnik Jos. Cognar v jedrnatih besedah, potem pa dve dekleti Marijine družbe v imenu faranov v krasnih verzih. Zdaj pa želimo, da bi segali glasovi novih zvonov do src vseh faranov brez izjeme, kadar se bodo ozlašali za čast božjo. — Prošiti moramo pa tudi Boga, da bi nam dal večjo srečo pri njih, kakor pri prejšnjih, ki so bili novi leta 1905 pa jih je nam ugrabila vojska. Dal Bog novim boljše bodočnost.

RIBNICA.

V liberalni »Domovinic« nekdo iz Sužja napada kandidata SLS g. Škulja, češ, da za okraj še ni nič dosegel. To bodi nam poved, da pondarimo v tem času, kar je treba poudariti, da malekateri kraj se ima posebej g. Škulju toliko zahvaliti, kot ravno ribniška in sodraška dolina. Tu namreč ljudje živijo od krošnjarstva in izdelevanja in razpečavanja lesnih izdelkov. Ze 400 let se ljudstvo v glavnem preživlja s to domačo obrtjo. Rzne trgovske organizacije so pa po celi državi s vse silo nastopile s zahtovo, da se krošnjarstvo prepove. Od vseh strani so pritiskali na trgovske ministre v tem smislu. In danes ne bi smel en krošnjar niti en korak daleč od doma s krošnjo, da ni ravno poslanec Škulj vse silo uporabil in zares rešil krošnjarstvo tako, da smejo ribniški krošnjarji prosto po celi državi. — Kadar se je sklepala kaka trg. pogodba s obmejnimi državami, je v parlamentu nastopil g. Škulj s zahtovo, da se zagigura krošnjarenje naše robe tudi v Nemški Avstriji, Italiji in Madjarski. Ravno sedaj se bo sklepala pogodba s Italijo, kjer bo treba nastopiti za naše krošnjarje, da bodo smeli v Italijo. In še več! Ko so se nastavlale carinske tarife za izvoz raznega blaga, je g. Škulj, še predno je šel v parlament, dosegel, da je ribniško blago — suha roba — za izvoz vsake carine prosto. S tem so se našemu okraju prihranili milijoni in milijoni. Ker se je to zgodilo pred 2 leti, seveda se je že pozabilo, še tudi vse te ugodnosti ribniška in sodraška dolina še danes uživa ravno po zaslugi g. Škulja. — Morda se udarja po gosp. Škulju radi zgradbe čakalnice v Zlebiču. Stvar stoji tako le: Gosp. Škulj je dosegel od ministra to, da

se zgradi vsa čakalnica na državne stroške. Minister je ukazal železniški direkciji, da to izvrši. In res se je začel kopati temelji, a glej. Prišla je novošljivost in razgnala vse. Pucelj iz Lašče je bil zavisten g. Škulju za njegov uspeh in razkopal je vse delo, s tem, da se je začelo agitirati za celo postajo v Zlebiču. S svojo nesrečno roko ze razbil staro delo, a novega nič naredil, razven obljuba radi volitve. To je pa storja o čakalnici! Ali je kriv gosp. Škulj, da se ni zgradila čakalnica! Toli v odgovor širokousta »Domovinic«, ki nam blati moža, ki ga visoko cenil cel okraj radi njegovih zaslug in njegovega truda za naše ljudstvo! — Zaupanje se bo pokazalo 18. marca!

ZAGORJE OB SAVI.

Smrtno se je ponorečil Franc Tauer, oče 11 otrok. Šel je ponoči iz Trbovelj po dvotirni železnici proti Zagorju, med potjo ga je pa tovorni vlak podri, da je vsled zadobljenih poškodb na mestu izdihnil. Bil je obče spoštovan mož in takega pogreba kot je bil za njim, Zagorje še ni videlo. — Vzornemu očetu Antonu Prosenec, predsedniku kat. izobraževalnega društva je tekom 14 dni umrle troje starejših otrok na škrlatiniki. 20. t. m. so mu hkrati pokopali sinčka in hčerke; pretosljiv je bil pogled, ko so mu v skupno jamo položili k večnemu počitku bratca Franceclina in sestrico Mimico; nobeno oko ni ostalo suho. Starejši možje ne pomnijo, da bi od ene družine naenkrat dva pokopali. Prizadetim starišem naše iskreno sožalje. — Elektriko smo dobili po celi vasi. Cerkev je prav lepe razsvetljena, pa če bodo farani še kaj prispevali, bo še lepše. Še zvonove bi bile treba nabaviti, potem bi se pa Zagorjani lahko zveste postavili. Sedaj imamo v dveh zvonikih samo en »bingelječek« kar je za tak delavski kraj odločno premalo. — V društvi se dobro gibljemo. 3 nedelje smo se poredoma igrali, 18. t. m. je pa tolovadni odšel »Orel« priredil telovadno akademijo s jako bogatim vzporedom. Vse točke so tako »Orlic« kot »Orlic« jako precizno izvajali. Drugo jutro je našel nek »Orlac« moral odiniti k vojakom.

POLICA.

18. t. m. smo imeli tukaj prav dobro obiskaj shod SLS. Govoril je vsem iz srca župan trebeljeviški g. Gale. Po popisu zunanega in notranjega položaja v naši državi je preočetal vse stranke, ki nastopajo na Slovenskem sdaj pred volitvami. Vse so nove ali vsaj mlade, vse protikmetke, ker se centralistične, vse protivrske, samé ena je najstarejša, največja, vedno za kmete in delavce, edina slovenska, edina avtonomistična, SLS. Glavna ne sprotinca kmetov, delavcev, obrtnikov in tem sorodnim ljudem je lazi-samostojna stranka. Je centralistična. Ta beseda pove vse; je protikmetka, protislovenska, protivrska. Sedaj odločujeta same dve besedi ob volitvah: ali centralizem ali sakonodajna avtonomija. Pucelj se je sam izrekel prof. avtonomiji in je to pokazal še prej, ko je sklepal centralistično ustavo, ki je prava pijavka slovenske krvi. Pucelj je bil dolgo časa kmetijski slovenski minister. Ali ima slovenski kmet kaj od tega? Ali more iti še enkrat na lim? — Susteršič, ki se stranke nima za seboj, sabavlja samo na SLS. Njo dolži centralizma. Če je po njegovih mislih tako, zakaj pa potem sedaj sam ne nastopi s vse silo proti centralizmu, zakaj pa noče o zakonodajni avtonomiji Slovenije, o spremembitvi nesrečne ustave nič slišati? Ljudstvo se hoče s vse silo istrgati iz belgrajskih krempljev, da bi bilo v svoji hiši same gospodar, ker ima sveto pravico, da ga ne bodo guli in žulili tuji ljudje, zakaj je potem Susteršič, ki tako povzdiguje ljudsko pravico, ne zavzame za ljudstvo, ne podpira ljudske osvoboditve iz centralističnih krempljev? Če bo Susteršič izvoljen, sam ne bo ostal, ker bi nič ne pomenil, ampak se bo pridružil SLS, o ne, torej centralistom. — Kogar od sedaj ta žalostna šola ni izučila, je s slepoto udarjen. Pregovor pa pravi, da še osel gre samo enkrat na led.

IZ KOČEVJA.

Dragi moj Domoljube! Ze 28 let te čitamo in in moja družina, pa še nikoli Ti nisem nič pisala. Sedaj me je pa prignalo neko časopisje, ki nam ga po silni pošilja, neko »Domovinic« in še več drugih takih listov, ki jih se maramo brati. Nasaj jih radi se pošiljamo, zato ker papirja smerom rabimo za podkuriti. Mi pa kočevski Slovenci se poznamo drugo kot Slovensko ljudsko stranko, ker vsak pameten človek sprevidi, da gre za poštonost, za pomoč zatranemu in zapuščenemu. — Slovenska kuhinca.

ZAGRADEC-FUZINE NA DOLENSKEM.

18. t. m. je bilo obrano ogromno število moč in fantov iz zagraške in ambruške fare na volivnem shodu SLS v Zagradcu. Mojstrsko je razgrinjal dr. Mohorič pred poslušalci program SLS, ki je izvenal v končni stavek: Slovence bodi na svoji zemlji v vsem svoj lasten gospod in gospodar, ne pa plačeni suženj velearbški gospodi. Za neumestne, prazne, že davno i smode prešle opazke SKS se

zborovali niso zmenili nič in dali končno moč besedo, da bodo 18. marca oddali vsi svoj glas zmagonosni zastopnici interesov slovenskega ljudstva, t. j. SLS.

d Odgovor na vprašanje glede inseratov dobe samo tisti, ki plačajo poštnino za odgovor. Vsa druga tozadevna pisma romajo v koš.

Bremen - New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 146.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Belgrad, Palata Beogradske Zadruga.

Harmonika 3 vrstna, dobro ohranjena, na prodaj. Naslov: K. FABJAN, Vel. Lipje šte. 18, Žužemberk. 1095

MLADO POSTENO DEKLE

dobro vzgojeno, SPREJMEM TAKOJ za pospravljanje sob in k otrokom. — Naslov pri upravi »Domoljuba« pod šte. 1044.

LES,

hrast, črešnja, javor, oreh, lipa v plohih; smreka, borovec in mecesen v deskah, vsako, tudi malo množino, KUPIM. Ponudi naj se na naslov: J. ČERNE, Ljubljana, zaloga pohištva, Dunajska cesta 28.

Valenca za vrtnarstvo

SPREJMEM TAKOJ. Hrana in stanovanje prosto. IVAN SIMENC, Ljubljana, Gradišče šte. 12.

Semena vrtnice in sad. drevje

se dobe pri »Vrt« Džamonja in drugovi družba z o. z., Maribor, Čopova ulica. — Zahtevajte ceniki!

Prostov. javna dražba

razne MOSKE OBLEKE, POHIŠTVA, OTROŠKEGA VOZIČKA, KOVČEGOV itd., vse le malo rabljeno, se vrši v soboto, 3. marca, ob 2. uri pop. v Novem Vodmatu, Zaloška cesta št. 36, I. nadstr.

Velik sejem

tudi za živino (govedo, konje in prašiče)

zopet otvorimo 10. marca t. l.

Postavili smo lepo novo sejmišče. K obilni udeležbi vabi kupce in prodajalce.

Zupanstvo na RAKL

KUPUJEM vsako množino

orehovega lesa

v popolnoma zdravih, ne zimastih, ravnih, malo grčavih rkljev, od 30 cm debeline na tankem koncu in od 2 m dolžine naprej. Plačam najvišje cene. — Cenjene ponudbe na: P. HIGERSPERGER, lesna trgovina, CELJE. 1018

Cepljene trte rodovitnih vrst, vkoreninjenih divjakov, vkoreninjene »šarnice« in šarničeve vlačanke, prodaja po dnevnih cenah Alojz Grabar, pos. in trinar v Zagorci, p. Juršinci pri Ptuj. Za pojasnilo prosim znakmo.

Snažno KUHARICO

pošteno, sprejemem takoj k mali družini v mesto. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod šte. 1042.

Dober zaslužek

za apnenčarje in oglarje. Kdor bi prevzel napravo in izvršitev apnenice in oglja v gozdu, naj se oglasi osebno ali pisмено v Posojilnici v Dobropoljah. — Drva so posekana.

DENAR!

Denar si prihrani vsak, kdor kupuje pri meni v trgovini izbiro vsakovrstnega blaga, kot n. pr.: banaško moko, domače otrobe, koruzo, oves, sladkor, cikorjo, milo itd., v zalogi imam najboljši cement po konkurenčni ceni. — Nizke cene! — Točna postrežba! — Se Vam najtopleje priporočam z velespoštovanjem ADOLF KERN, podomače pri »Peku«, KRANJ. 1048

SKALCA. Naprodaj je po jako ugodni ceni SKALCA Z DESKAMI VRED.

Ogleda se (najbolje v nedeljo)

pri VINKO RIEDL v DOMŽALAH. 1050

Preklic.

Podpisana Angela Prestor, posestnica Roviše, p. Vače, obžalujem da sem v sramotilnem namenu v »Domoljubu« z dne 31. 1. 1923, št. 5 na strani 54, dala uvrstiti ženitno ponudbo za Amalijo Cirar iz Tirne št. 17, p. Št. Lambert ob Savi, vsled česar je taista imela zadosti neprilik in sramote. Zahvaljujem se navedeni Amaliji Cirar, da je odstopila od sodnega preganjanja.

Angela Prestor s. r.

LIPOVO CVETJE

IN DRUGA ZDRAVILNA ZELISČA kupuje po najvišjih cenah drogerija A. KANC, Ljubljana, Židovska ul. 1. — Zahtevajte ceniki!

Starejši HLAPEC,

ki ima veselje z lepimi in bistrimi konji ter se razume na poljedelstvo, dobi mesto takoj proti dobri plači pri trgovcu IVANU SAVNIKU v Kranju. 1096

Izrežite ta listek in ga pošljite z naročilnim listkom ter sliko — dobite 10 odstotkov popust!

K. STAUT, umetni zavod, LJUBLJANA, CEGNARJEVA ULICA 4.

POVEČUJE vse slike in portrete po predloženih slikah. KOPIRA razglednice, male svete podobice, velike slike, stenske ali za cerkev, križev pot in drugo v akvarelnih in oljnatih barvah, z ogljem ali rujavo sepia-barvo, umetniško izdelane, pripravne za darila, po skrajno NIZKIH cenah! — NAROCITE TAKOJI — varujte se goljufov! — Od potnika zahtevajte legitimacijo! 925

Lepo posestvo naprodaj

ob cesti pri Mokronogu. — Hiša je zidana, z 2 sobama, vse poslopje krito z opeko; 2 vrta sadonarnika, polja za 52 mernikov posevke, 4 travniki, ki rede 8 glav živine, 4 gozdi, 2 vinograde. Vse v dobrem stanju. Več pove Anton Znidaršič, vas Slepšek, p. Mokronog.

DR. IVAN DROBNIČ

specialist za notranje in pljučne bolezni

se je NASELIL v LJUBLJANI, v CEGNARJEVI ulici šte. 4 (nasproti deželne bolnice) in ORDINIRA od 9. do 11. dop. in od 2. do 4. popoldna.

150 kron na dan

lahko vsak zasluži doma v svojem kraju s prodajanjem nekega izdelka. Kdor hoče zaslužiti, naj mi pošlje svoj naslov in znakmo za odgovor.

Josip Batič, Litija 75.

Kupimo orehov les

rezan in okrogel ter vsako množino tramov. — Cenjene ponudbe pod »LES« na anončno in reklamno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1046

ZOBOZDRAVNIK - SPECIALIST
M. U. DR. IVAN OBLAK

Ljubljana, Stari trg št. 34

(nasproti šentjakobske dekliške šole) ORDINIRA
od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Kupim LES

za izdelovanje papirja, postavljen v tovarno na KOLICEVEM. — Les je lahko poljubne dolžine od pol metra dalje in debel 8—30 cm, biti pa mora zdrav smrekov ali jelov in olupljen. Vrhači niso dobri, ker so pregrčavi. V poštev pride torej les, ki ni za deske in tramove porabljiv.

Tovarna za lepenko, Količevo.
pošta Dob pri Domžalah. 1059

Živinorejci, pozor!

Pokladajte živini, osobito kravam, mladi govedi in prašičem

zrezke od sladkorne pese

po 3 Din 50 para kg, ki je strokovno priznana najtečnejše, najizdatnejše, in razumno najcenejše krmilo. Osušeni zrezki se najpreje namočijo v vroči vodi ter se pokrmijo ohlajeni ali mlačni. — Naročajte to krmilo takoj pri

Kmetijski družbi za Slovenijo
v Ljubljani.

Kr. Holandski Lloyd.

Redni brzi poštni parniki iz
Amsterdama in Cherbourga v
Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in
Buenos Aires

Vsa potrebna navodila daje Kr. Holandski
Lloyd. Glavni zastopnik za JUGOSLAVIJO
JUGOSLAVENSKA BANKA - ZAGREB
B-cesta 33. — Telefon: 24—65.

Brzojavni naslov: „Realloyd“ Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

VAJENCA za brivsko obrt

SPREJMEM. — JOŽEF RAKAR, brivski mojster,
HRASTNIK. 1039

NIŠI-podgane

stenice-čurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porabiate moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljsk. in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za ščurke, 30 K, za stenice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp. M. JUNKER, Petriniska ul. 3, ZAGREB 1.

IVAN JAX IN SIN
GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA
šivalni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Dosto je ravno kar večje število strojev za vsako obrt. Vezanje poučuje brezplačno. Pisarni stroji AD, Ed. Ceniki zastoj in tranko. Kolesa iz prvih tovar: Dürkopp, Styria, Waffelrad in motorje na prvo kolo.

Vsakovrstni VOZOVI
združenih obrtnikov

stalno v zalogi pri
MARTIN MALI,

sedlarju in ličarju avtomobilov v Domžalah. Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (St. Peterski most.) Sprejemajo se popravila in v zameno.

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija
najhrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.
Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

Občni zbor

I. delavskega konsumnega društva

registrovane zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani

se vrši

дне 20. marca 1923 ob pol 11 uri dop. v združnih prostorih Kongresni trg 2

po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. zaključka za l. 1921/22.
3. Citanje rev. zapisnika Zadružne zveze.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Določitev nagrade nadzorstvu.
6. Slučajnosti.

Občnega zbora se smejo udeležiti le na zadnjih skupščinah izvoljeni pooblaščenci.

Odbor.

Razprodaja

manufakturnega blaga.

Tvrška Franc Ksav. Souvan,
Mestni trg 24

Mestni trg 24

naznanja cenj. občinstvu, da se bo prodajala sedanja zaloge

samo do 15. marca

v sled skrajšnje preselitve v novi lokal

po izdatno znižanih cenah.

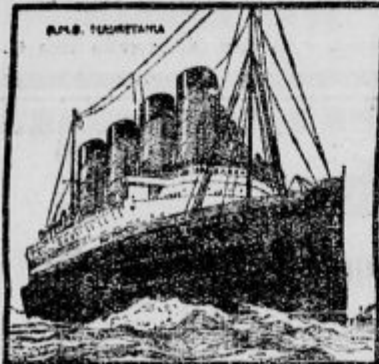
Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Buclike
Ženske ure
Uhani
Najboljše trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4,
priporoča svojo veliko zalogo

**usnja in čevljar-
skih potrebščin**

na drobno in debelo.

CUNARD LINE

Najhitrejši parniki sveta. Direktna potni-
ška in tovorna vožnja od
Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kanado
4 dimniki, 5 1/2 dneva, lastno kabine za
potnike III. razr. Potnike odvedo izkušeni
uradniki od luke ukrcanja ter jim nato
dragovolje nudijo vsako pomoč. Pomeniti
dejo: **Cunard Line**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Jugoslavska banka d. d.
Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Kolodverska ul. 26.

POZORI Za podeželska društva, **POZORI!**
ki uprizorjajo gledališke igre, izdelujem nove,
UMETNE BRADÉ
ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in
barve 60 Din, 10 brad 90 Din. -- V ZALOGI so
garniture šminke, 8 barvne, lepilo (Mastic), lasna
volna, puder. -- Izdelujem po naročilu gledališke
vlasulje. Kupujem ženske rmečane LASE po naj-
višji dnevni ceni. -- I. DOLENJSKA LASNA IN-
DUSTRIJA L SVETEC, NOVOMESTO. 21

Splošno stavbeno ključavnlarstvo in kovač za
orodje **TONE LICAR**, Dvor pri Žužemberku, to
priporoča št. posestnikom in trgovcem za cenj. na-
ročila. -- Sprejemem dobrega **KOVASKEGA POMOC.**
NIKA, ki se razume na sekire, matike, cepine itd.

FIZOL in PROSO

KUPUJEM po najvišjih cenah. I. & J. ROJC,
SELO pri Ljubljani. 770

**Popolnoma varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI**

F. Z. I. O. Z.

sedaj poleg nanske cerkve, poletni 1. 1923 v svoji lastni palači ob
Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in in-
vejo po **6%** validskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2 %**.

Veđji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Tvrđka F. in I. Goričar pri Ivanki
Ljubljana Sv. Petra cesta 29

priporoča veliko šabro blaga za spomladanske in letno obleke in sicer raznovrstnega
sukna tu kar garni za moške ter različnega ševitsa pol in čistovoljnega v vseh barvah
za ženske obleke, lister, zamet, blačevino, letenino belo in temno, platno za rjuhe, cvilih,
vankovrstne odeje; svilene šorpe in robce v bogati izbiri. Moške srajce bele in v modnih
barvah, otroške obleke za dečke in deklice, predpasnike, bluže, krila in razne druge
narejene obleke, kravate, ovrtnike, nogavice t. t. d.

Prepričajte se, da kupite tu znatno ceneje kot povsod drugod.

All se hočete re- **reumatizma?** Tisoči so že
mejitjo osvoboditi **reumatizma?** bili ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih
delih telesa, da celo slabost oči so posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Nikoli univerzalno zdravilo, marveč sredstvo, ki je
pudt bolnemu človeštvu mali naravn. Vsakemu brez-
plačna poizkušnja! Pišite mi takoj in vam pošljem
sredstvo in poučno razpravo popolno zastoj. Ostali
mi bodele trajno hvaležni.

Ekspedicija Opern-Apotheke, Budapest. VI Abth. 741.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vls à vis hotela »Union«).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: **Djarkovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, šibenik.** Ekspozitura: **Bled.** Interesna skupnost s **Sveopčo**
Zanatljsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z **Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.